

MAS **Bohdanečko**

Koncepce udržitelného rozvoje cestovního ruchu v regionu Bohdanečko 2022–2027

*Koncepce udržitelného rozvoje cestovního ruchu v regionu Bohdanečko 2022–2027 byla
schválena Valnou hromadou MAS Bohdanečko, z. s. dne 8. 12. 2022 usnesením č. 3.1.*

Zpracovatel koncepce: MAS Bohdanečsko, z. s.

Dvořáková Daniela, Ing.

Makovská Lenka, Ing.

Pracovní skupina aktérů cestovního ruchu

Ambrusová Marcela (obec Dolany)

Drahošová Žaneta (Městsko-lázeňské informační centrum, o.p.s.)

Erber Aleš, Ing. (lesník, nezávislý poradce)

Fišer Václav, Ing. (obec Rohovládova Bělá)

Jelínková Lucie (Autokemp Buňkov)

Jirava Pavel, Ing., Ph.D (obec Břehy)

Karas Martin, Ing. (Magistrát města Pardubice)

Kopáč Petr (obec Strašov)

Krátká Markéta, Bc. (Pardubicko – Perníkové srdce Čech)

Kvapil Radek (Zámecký pivovar Semín)

Lejhanec Jiří (Marina kemp Stéblová)

Machala Radek, Ing. (Golf Resort lázně Bohdaneč)

Matoušková Michaela, Ing., MPA (obec Řečany nad Labem)

Novotná Tereza, Ing. (město Lázně Bohdaneč)

Opočenská Bohdana (Léčebné lázně Bohdaneč, a.s.)

Pulkrábek Jaroslav, Ing. (Obec Neratov)

Svatošová Hana (obec Neratov)

Štěpanovský Josef, Ing. (město Lázně Bohdaneč)

Švadlenková Renáta, MUDr. (obec Dolany)

Trávníček Martin (Pestré Polabí z.s.)

Trubač Jaroslav (obec Semín)

Vnenčáková Věra (obec Kladruby nad Labem)

Vondrka Adolf (Rybniční hospodářství, s.r.o.)

Zabranská Martina, Mgr. (Regionální svazek obcí Bohdanečsko)

Expertní poradce

Pavel Pichler (TravelBakers)

Zkratky v dokumentu

a. s.	akciová společnost
AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny
arch.	architekt
ATC	autokemp
CR	cestovní ruch
ČR	Česká republika
DMO	destinační management oblasti
EET	elektronická evidence služeb
EU	Evropská unie
EVL	Evropsky významná lokalita
FB	facebook
HUZ	hromadné ubytovací zařízení
i.d.	individuální data
IC	informační centrum
JSDH	jednotka sboru dobrovolných hasičů
k.ú.	katastrální území
LB	Lázně Bohdaneč
LLB	Léčebné lázně Bohdaneč
MAS	místní akční skupina
MHD	městská hromadná doprava
MIC	městsko-lázeňské informační centrum
n. m.	nad mořem
NPP	národní přírodní památka
NPR	národní přírodní rezervace
NS	naučná stezka
ORP	obce s rozšířenou působností
POÚ	pověřený obecní úřad
PP	přírodní park
RSOB	regionální svazek obcí Bohdanečska
s. r. o.	společnost s ručením omezeným
TIC	turistické a informační centrum
TO	turistická oblast
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
z. s.	zapsaný spolek

Obsah

Úvod.....	5
1 Analytická část.....	6
1.1 Analýza nabídky cestovního ruchu.....	7
1.1.1 Lokalizační předpoklady.....	7
1.1.1.1 Geografická poloha.....	9
1.1.1.2 Historický vývoj oblastí.....	9
1.1.1.3 Přírodní atraktivita.....	11
1.1.1.4 Kulturní atraktivita.....	15
1.1.1.5 Blízké okolí regionu.....	17
1.1.2 Realizační předpoklady.....	18
1.1.2.1 Dopravní předpoklady.....	18
1.1.2.2 Infrastruktura cestovního ruchu.....	19
1.1.2.3 Marketingová komunikace.....	27
1.1.3 Selektivní předpoklady.....	32
1.1.3.1 Objektivní předpoklady.....	32
1.1.3.2 Subjektivní předpoklady.....	33
1.2 Analýza návštěvnosti a spotřebitelského chování.....	34
1.2.1 Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení.....	34
1.2.2 Návštěvnost atraktivit.....	36
1.2.3 Vyhodnocení dotazníkového šetření.....	38
1.2.4 Vyhodnocení zájezdu delegace z MAS Hanácké království.....	39
1.3 Určení témat s potenciálem pro produktovou tvorbu a vytyčení cílových skupin.....	44
1.4 Analýza způsobu řízení cestovního ruchu.....	47
1.5 Vyhodnocení stávající strategie.....	48
1.6 SWOT Analýza.....	49
2 Návrhová část.....	51
2.1 Vize.....	52
2.2 Strategické cíle.....	53
2.2.1 Strategický cíl 1: Region zná svůj směr.....	53
2.2.2 Strategický cíl 2: Efektivní systém řízení, měření a financování CR.....	53
2.2.3 Strategický cíl 3: Vytvoření produktu Opatovický kanál.....	55
2.3 Posloupnosti činností v roce 2023.....	60
ZÁVĚR.....	61

ÚVOD

Území Bohdanečska je na první pohled nenápadné. Při delším pobytu a hlubším poznávání se však ukáže, že je to region, který má co nabídnout a že jeho potenciál v současné době není plně využit. Území Bohdanečska v minulosti výrazně ovlivnilo působení Viléma z Pernštejna, který přinesl do celé oblasti rozkvět po stránce ekonomické, hospodářské i kulturní. Dokázal z regionu vytěžit maximum. Rozšířil rybníkářství do takového rozměru, že se jednalo o největší rybníční soustavu své doby v českých zemích a vtisknul tak novou tvář krajině. Dalším významným počinem bylo založení a rozvoj lázeňství, které způsobilo, že město Lázně Bohdaneč mělo v roce 2019 větší počet přenocování než město Pardubice.

Bohdanečsko nestojí osamoceně a při tvorbě dokumentu musela být vzata v úvahu jeho poloha. Cestování, obrazně řečeno, nezná hranice. Na Bohdanečsku se sice nenachází velké atraktivní cíle, ale v jeho blízkém okolí taková místa jsou. Společně s tím, co region nabízí, může dojít k propojení a rozšíření nabídky atraktivních míst v rámci celého Pardubicka a tím i ke zkvalitnění trávení volného času nejen turistů ale i místních obyvatel, kteří z toho mohou nejvíce získat.

V roce 2021 vznikl ve spolupráci Magistrátu města Pardubice, TO Pardubicko, TIC Pardubice, místních akčních skupin a externích poradenských subjektů dokument „Strategie rozvoje cestovního ruchu pro turistickou oblast Pardubicko 2022–2026“. Na tvorbě dokumentu se podílela i MAS Bohdanečsko, která jej připomínkovala a zajišťovala, aby v něm za Bohdanečsko bylo zmíněno vše důležité a aby výstupy strategie byly v souladu se Strategií komunitně vedeného místního rozvoje MAS Bohdanečsko 2021–2027, která se v té době také zpracovávala.

Jak již bylo zmíněno, region nepůsobí sám o sobě, ale představuje součást celku. Je tedy zřejmé, že strategie vytvořená pro celou oblast Pardubicka a specifika regionu Bohdanečsko by měly být základním kamenem pro rozvoj cestovního ruchu na Bohdanečsku.

Koncepce udržitelného rozvoje cestovního ruchu v regionu Bohdanečsko 2022–2027 byla zpracovávána v průběhu roku 2022. Pro nastartování činnosti v této oblasti byli osloveni aktéři cestovního ruchu z území i blízkého okolí. Na podzim 2022 byla uskutečněna dvě setkání, kdy diskutovali nad problematikou. Závěrem jejich jednání je vytvoření návrhové části dokumentu, která byla následně schválena Valnou hromadou MAS Bohdanečsko, z.s. Je zřejmé, že region ještě čeká spousta práce, nejen na vytvoření akčního plánu v roce 2023, ale i na navazování vazeb a hledání možných cest spolupráce a s realizací. Ale to nejdůležitější, bez čeho by změna nemohla nikdy nastat, již bylo uděláno – ten první krok, po kterém mohou následovat kroky další.

1 ANALYTICKÁ ČÁST

Analytickou část koncepce zpracovávali zaměstnanci kanceláře MAS Bohdanečsko z. s. Na základě znalostí regionu, komunikace s aktéry, řízeného dotazování a dotazníkového šetření návštěvníků regionu byly získány podklady pro tvorbu dokumentu. Kapitoly 1.2 Analýza návštěvnosti a spotřebitelského chování a 1.3 Určení témat s potenciálem pro produktovou tvorbu a vytyčení cílových skupin vycházejí zejména z dokumentu Strategie rozvoje cestovního ruchu pro Pardubicko 2021–2025, kdy Bohdanečsko je součástí regionu Pardubicko. Analytická část slouží jako podklad pro část návrhovou.

1.1 ANALÝZA NABÍDKY CESTOVNÍHO RUCHU

1.1.1 Lokalizační předpoklady

Lokalizačními předpoklady se myslí atraktivita v regionu, které slouží jako základ nabídky destinace v oblasti cestovního ruchu.

Region Bohdanečsko leží v severozápadní části Pardubického kraje v České republice. Území se rozprostírá mezi krajskými městy Hradec Králové a Pardubice a mezi městem Přelouč. Severní částí území prochází dálnice D 11, která zajišťuje výborné spojení s hlavním městem Praha. Právě blízkost dvou velkých krajských měst a snadná dopravní dostupnost činí polohu regionu velice atraktivní pro dojíždění za prací, vzděláním a službami.

Území MAS Bohdanečsko je vymezeno katastrálními územími 28 obcí v Pardubickém kraji v okrese Pardubice. 11 obcí území MAS Bohdanečsko náleží do správního obvodu obce s rozšířenou působností Přelouč a zároveň do správního obvodu obce s pověřeným obecním úřadem (dále „POÚ“) Přelouč. 17 obcí území MAS Bohdanečsko náleží do správního obvodu ORP Pardubice a stejné obce spadají do správního obvodu obce s POÚ Lázně Bohdaneč. Všechny obce jsou součástí Regionálního svazku obcí Bohdanečsko.

Bohdanečsko náleží do turistického regionu Východní Čechy¹, který je jedním ze sedmnácti turistických regionů v ČR. Region Bohdanečsko je součástí turistické oblasti Pardubicko², která zaujímá území bývalého okresu Pardubice a rozprostírá se kolem krajského města a hlavního města regionu, města Pardubice. Pardubice poskytují největší nabídku služeb a infrastruktury v oblasti cestovního ruchu v regionu Pardubicko. Okolní oblasti dotváří a doplňují nabídku města Pardubice a jsou tak významným partnerem.

Rovinatá, zemědělskopřůmyslová krajina v okolí Pardubic s malým podílem zeleně není na první pohled příliš turisticky atraktivní. Území Bohdanečska však vykazuje vyšší podíl zalesněnosti a přírodní rozmanitosti a má tak větší potenciál zaujmout nejen návštěvníky regionu a tamější obyvatelstvo pro nenáročný, avšak aktivní odpočinek, ale i obyvatele z celé hradecko-pardubické aglomerace. Rovněž lázeňští hosté s oblibou využívají turisticky atraktivní místa v blízkosti Lázní Bohdanče k aktivnímu odpočinku a celkové rekonvalescenci. Bohdanečsko je svou polohou též dobrým místem, ze kterého se dají hvězdicovitě podnikat výlety po regionu a blízkém okolí.

Turisticky nejatraktivnějším místem území MAS Bohdanečsko jsou Lázně Bohdaneč a nedaleké okolí. V území se nachází turistické atraktivita (např. léčebné lázně s pavilonem Gočár, Národní přírodní rezervace Bohdanečský rybník, rybník Matka nebo kulturní památka Opatovický kanál) a infrastruktura pro rekreaci a cestovní ruch (informační centrum, cyklostezky, cyklotrasy, naučné stezky a golfové hřiště). Území je charakteristické rovinným reliéfem a vyšším podílem lesů, než v ostatních částech regionu, takže představuje vhodnou volbu pro pěší i cykloturistiku. Díky desítky let probíhající těžbě šterkopísku vznikla v regionu příp. v těsné blízkosti regionu řada vodních ploch vhodných ke koupání. Cyklostezky v kombinaci s přírodními a kulturními aktivitami předurčují území Bohdanečsko mj. k nenáročným, krátkodobým příměstským rekreacím.

¹ Turistický region je územní celek, jehož nabídka cestovního ruchu svým množstvím, kvalitou, rozmanitostí a atraktivitou vyvolává návštěvnost. Potenciál území vytváří vhodné předpoklady pro realizaci konkurenceschopné nabídky produktů CR, s důrazem na příjezdový CR, a pro vybrané z nich jsou součástí národních produktů. Region slouží jako území v oblasti CR pro shromažďování statistických informací. Je základní jednotkou národní propagace a marketingu CR ČR.

² Dalšími turistickými oblastmi turistického regionu Východní Čechy jsou: Chrudimsko – Hlinecko, Orlické hory a Podorlicko, Českomoravské pomezí a Králický Sněžník.

Zajímavá místa v regionu:

Achitektonické památky, významné stavby

Gočárův pavilon
Penzion Škroup
Tillerova vila
Renesanční radnice v Lázních Bohdanči
Lovecký zámek v Rohoznici
Domek bratřanců Veverkových v Rybitví
Semínský zámek
Věž kostela sv. Maří Magdalény jako rozhledna
Léčebné lázně Bohdaneč

Církevní památky

Kostel sv. Máří Magdalény v Lázních Bohdanči
Kostel sv. Jana Křtitele v Semíně
Kostel sv. Jiří ve Vápně
Kostel sv. Jiljí v Újezdu u Přelouče
Kostel sv. Vojtěcha v Dolanech
Evangelický kostel v Bukovce
Kostel sv. Petra a Pavla v Rohovládové Bělé
Kostel Zvěstování blahoslavené Panny Marie v Živanicích
Kaple sv. Jiří a zvonice v Lázních Bohdanči
Kostel sv. Máří Magdalény v Řečanech nad Labem
Dřevěná zvonice v Semíně

Technické památky

Gočárův vodojem v Lázních Bohdanči
Opatovický kanál
Semínský akvadukt
Sopřečský kanál
Výrovský mlýn a vodní elektrárna
Muzeum pivovarnictví v Semíně
Přírodní divadlo Na Hradech v Žáravicích

Most přes Opatovický kanál dle návrhu Leonarda da Vinci

Pernštejská hráz

Přírodní koupání

Rybník Buňkov v Břehách (AC Buňkov)
Písníky Mělice
Písníky Oplatil a Hrádek
Rybník Tomášek v Semíně (tábořiště Semín)
Písník Dolany

Přírodní památky a atraktivity

Lázeňský park (bylo by skvělé z něho udělat arboretum)
Ptačí rozhledna
Krokodýlí řeka na Opatovickém kanále
NPR Bohdanečský rybník a rybník Matka
Ptačí oblast Bohdanečský rybník
Evropsky významná lokalita Kladruby nad Labem
NPP Semínský přesyp
PP Černý Nadýmač

Další významná místa a atraktivity

Golf Resort Lázně Bohdaneč

Naučné stezky

NS Gočár
NS Bohdanečský rybník a rybník Matka
NS Pernštejskými rybníky
NS Kolem rybníka Buňkov
NS Za záchranu lesa

Místa spjatá s koňmi

Stáj v Neratově
Stáj v Černé u Bohdanče

Pernštejnská hráz na k.ú. města Lázně Bohdaneč je významným a jasně viditelným prvkem při procházce od Tillerova sedátka směrem ke Golf Resortu Lázně Bohdaneč. Jedná se o hráz bývalého rybníka Rozkoš. Hráz není udržována, ale dle jasně viditelné cesty je častým místem procházek místních obyvatel.

1.1.1.1 Geografická poloha

Region Bohdanečsko leží v Polabské nížině a z geomorfologického hlediska náleží do Východolabské tabule, která je charakteristická rovinatým terénem, příp. mírně zvlněným, a nižší nadmořskou výškou. Nadmořská výška se pohybuje od 203 do 288 m n. m. Klima je teplé a suché. Zimy bývají mírné s krátkým trváním sněhové pokrývky. Usazeniny říčních teras jsou zdrojem štěrkopísku coby stavebního materiálu. Půdní podmínky jsou velmi dobré a spolu s rovinným reliéfem a mírným klimatem vytvářejí podmínky pro intenzivní zemědělské využívání (Polabská nížina je jednou z neúrodnějších oblastí ČR).

Územím neprotéká žádná řeka, s výjimkou obce Řečany nad Labem, kde k.ú. protéká řeka Labe. Řeka Labe teče podél jižní hranice regionu a ovlivňuje tak vzhled a využití území v její blízkosti. Zároveň je přirozenou bariérou v pohybu lidí i zvířat. Nejvýznamnějším vodním tokem v regionu je Opatovický kanál, který je však uměle vystaven. Dále lze jmenovat Sopřečský potok, Bukovku, Neratovský potok. Území je protkáno sítí kanálů, svodnic a struh. Na jih od Bohdanečska se začínají zvedat Železné hory, jejichž pás se táhne Týnce nad Labem až po Hlinsko.

1.1.1.2 Historický vývoj oblasti

1.1.1.2.1 Rybníkářství na Bohdanečsku

Období největšího rozkvětu zažil region na přelomu 15. a 16. století, kdy v roce 1491 koupil Vilém z Pernštejna panství Pardubické, Kunětickohorské a i panství zničeného Opatovického kláštera, které položilo základy rybníkářství na Pardubicku. Vilém z Pernštejna mj. obnovil zničené opatovické hospodářství a navázal na rybníkářství založené benediktínskými mnichy. Dále přeměnil krajinu tak, aby vyhovovala zemědělským účelům. Vilém z Pernštejna nechal v roce 1513 postavit jez v Opatovicích, odkud byla vedena voda do přilehlých rybníků. Stavbou kanálu v letech 1493–1513 vznikl Opatovický kanál, který byl 34 km dlouhý a který se vléval zpět do řeky Labe v Semíně. Pro stavbu panovaly na Pardubicku ideální podmínky - poloha v polabské nížině, rovinatá krajina, mírné podnebné pásmo a řeka Labe s dostatečným množstvím vody, zde svírala, a svírá dodnes, pravý úhel. Rybníkářství zažilo na Pardubicku největší rozvoj za dob Pánů z Pernštejna. Za jejich éry bylo v regionu vybudováno kolem 250 rybníků o celkové výměře 7700 ha. V té době se jednalo o největší rybníční soustavu v českých zemích. Z tohoto období zůstal v regionu dochovaný např. Bohdanečský rybník a rybník Matka, Skříň, Sopřečský rybník, Černý Nadýmač nebo již zmíněný Opatovický kanál, příp. Sopřečský kanál.

Rybníkářství tehdy tvořilo více než 70 % příjmů rodu Pernštejnů. V té době druhý nejvýznamnější rod Rožmberků zdaleka nedosahoval takových příjmů z rybníkářství. Rožmberkové se rybníkářskému hospodaření od Pernštejnů učili.

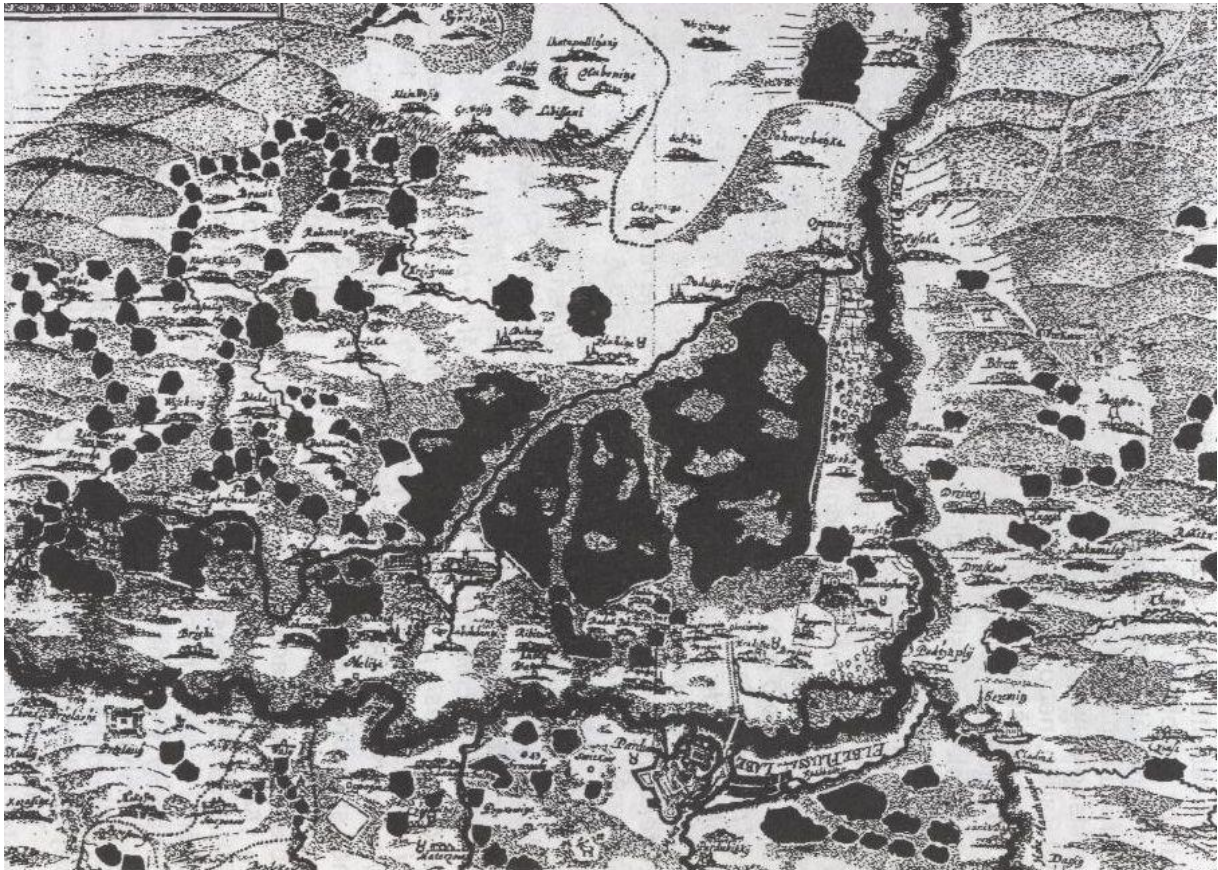
O rozsáhlosti rybníční soustavy vypovídají i historické mapy, viz Obr. 1. Mapa z roku 1688 znázorňuje rozsáhlost rybníčního hospodářství na Pardubicku. Největšími rybníky v té době byly Velká Čeperka, Oplatil, Rozkoš a Bohdanečský rybník. Okolo se nacházel bezpočet dalších malých rybníků. Rybníkářská soustava se nacházela opravdu po celém regionu, od Semína po Dolany, resp. až po Opatovice, od Břehů, resp. řeky Labe až po Pravy.

Východně od obce Bohdaneč (Bohdanetz), tam, kde je dnes golfové hřiště a napravo od pernštejnské hráze, přes dnešní Horecké písničky až k obci Hrádek se nacházel rybník Rozkoš. Na jeho hrázi směrem k obci Hrádek se nacházela, resp. nachází, dnes již chráněná památná alej staletých dubů. Touto alejí procházela cesta spojující Bohdaneč s Hrádkem. Bohužel cesta byla v minulosti přerušena vlečkou semtínské Explosie, a.s. a do současné doby (2022) se nenašlo řešení jak starou cestu obnovit. Hraniční

dub na konci aleje dodnes označuje pomezí tří katastrálních území. Pravděpodobně se jedná o nejstarší známý strom na Pardubicku, jehož stáří se odhaduje na více než 600 let a je zařazen na seznam památných stromů ČR.

Mezi obcemi Bohdaneč a Doubravice (Daubrawitz) se nacházel Semtínský rybník. Na místě dnešních písků Hrádek, Oplatil a Jezero se nacházel rybník Woplatil. Největší rybník v 16. století Velká Čeperka, o výměře 1200 ha, se nacházel mezi Čeperkou a Srchem. Na jeho východním břehu se nacházela obec Hrobitz. Jednalo se o první rybník, který na své trase napájel Opatovický kanál. Bohdanečský, dříve Pěžický, rybník byl také znatelně větší. Zasahoval až k obci Dolany a jeho výměra byla 350 ha. Dnes má rybník výměru 158 ha. Byl založen Jiřím z Poděbrad. Za Viléma z Pernštejna byl zvětšen.

Obr. 1 Mapa rybníční soustavy ze začátku 16. století

Zdroj: <http://www.fortifikace.net>

Pernštejnové v roce 1560 panství Pardubice prodali habsburské císařské koruně a zdejší rybníční fond se už dále nezvětšoval. Rybníkářství v souvislosti se zakládáním dalších a dalších rybníčních hospodářství po celé zemi již nebylo tak výnosné. Následně v důsledku třicetileté války v letech 1618-1648 došlo k dramatickému úbytku obyvatelstva. Řada rybníků se tak přestala napouštět a jejich dna byla využívána k zemědělským účelům. K rušení rybníků v 19. století napomohla i průmyslová revoluce.

1.1.1.2 Lázeňství

Na počátku 90. let 19. století bylo objeveno naleziště slatiny nedaleko Libišan, přibližně 12 km od Bohdanče. Poté, co byla slatina analyzována a vyhodnocena jako mimořádně kvalitní, došlo k výstavbě lázeňského areálu v Bohdanči a k zahájení lázeňského provozu v roce 1897. Zakladatelem lázní byl bohdanečský rodák a velkostatkář Jan Veselý. Rozvoj lázní položil také základy první autobusové linky v českých zemích, kdy bylo potřeba přepravovat lázeňské hosty z Pardubic do Bohdanče. V roce 1901 koupil Jan Veselý autobus značky Laurin a Klement. V roce 1908 pořídilo Ředitelství pošt a telegrafů Pardubice celkem čtyři omnibusy a jeden poštovní přívěs.

Po finančních problémech koupilo lázně v roce 1910 město Bohdaneč, v čele se starostou Františkem Veselým, bratrem zakladatele lázní. V roce 1911 byl osloven arch. Josef Gočár, rodák z nedalekého Semína, aby navrhl nový lázeňský pavilon. Dva roky poté, 1. května 1913, byl lázeňský pavilon v moderním kubistickém stylu slavnostně otevřen a uveden do provozu. V přízemí se nacházel provoz slatinných lázní a v prvním patře byly moderně zařízené pokoje pro lázeňské hosty. Pavilon slouží svému účelu i v současné době a je jednou z nejvýznamnějších staveb ve městě.

1.1.1.2.3 2. světová válka

Za druhé světové války se Bohdaneč, konkrétně sídlo společnosti Rybnického hospodářství, stalo jedním z míst, odkud vysílal radiotelegrafista Jiří Potůček z výsadkářské skupiny SILVER A. Úkolem skupiny bylo zajištění radiového spojení s exilovou vládou v Londýně prostřednictvím vysílačky Libuše a obnovení sítě domácího odboje rozbité gestapem. Z hlediska navázání spojení byla operace úspěšná. Stejně tak byl splněn cíl obnovit odboj na Pardubicku. Po prozrazení akce však bylo na Pardubicku rámci Heydrichiády popraveno více než 100 lidí.

1.1.1.3 Přírodní atraktivita

Současný stav přírodních podmínek na Bohdanečsku má kořeny v dávné historii, kdy bylo území v polabské nížině postupně odlesněno a její úrodná půda začala být zemědělsky využívána. V 16. století již byl stav odlesnění krajiny téměř na současné úrovni. Tvář krajiny v této době ovlivnilo vybudování rozsáhlé rybníční soustavy na Pardubicku. V 18. století byly rybníky postupně vysoušeny a přeměněny na ornou půdu. Svou současnou podobu získalo území Bohdanečska ve 20. století, kdy došlo k velkému rozvoji průmyslu, scelení pozemků po roce 1948 a intenzivnímu zemědělskému hospodaření. Dnes je území intenzivně využíváno zejména zemědělskou velkovýrobou.

1.1.1.3.1 Bohdanečsko – krajina mokřadů a písčín

Na území se nachází rozsáhlé mokřady, které zde zbyly po působení toku řeky Labe. Střídají se s vyvýšeninami z vátých písčů, pocházejících z dávného koryta řeky. Z těchto důvodů se oblast nedala využít k intenzivnímu zemědělství a rozvíjelo se zde od středověku rybníkářství. Bohdanečsko je tak jednou z přírodovědně a krajinářsky nejzachovělejších částí východočeského Polabí.

Střídání stanovišť písčín a močálů na tak malém území je ojedinělé. Mokřady jsou chladnější než okolí a zachovala se zde řada chladnomilných a podhorských druhů, které se již v širším okolí nevyskytují (*například devětsil lékařský, mochna bahenní či suchopýr úzkolistý, z plazů ještěrka živorodá*). Oblasti vátých písčů osídlily vzácné druhy rostlin a na ně navázaných živočichů (*jitrocel písečný, paličkovec šedavý, bělolist nejmenší, kolenec Morisonův, kozinec písečný. Z hmyzu: dlouhoretka obecná, saranče modrokřídlá, slíďák písečný, z ptáků dudek chocholatý*).

Tato stanoviště jsou ohrožena a zanikají z důvodu vysušování krajiny a zarůstání otevřených písčín a mokřadních luk dřevinami. Na písčinách, v regionu jsou to plochy pod vedením vysokého napětí a bývalé pískovny, je nutné vyřezávat dřeviny a vhodně narušovat plochu písčín. Spolek Pestré Polabí začal v roce 2021 se s výřezem dřevin a vyžínáním na části mokřadních luk. Okolí rybníků Truhličky udržuje pastvou skotského náhorního skotu, což se již projevilo zvýšením populace kuňky ohnivě. Vybudoval i nové mokřady s tůněmi v obci Neratov.

Takto různorodá stanoviště nabízí i různé příležitosti k využití. Písčiny pod vedením vysokého napětí lze zpřístupnit veřejnosti i ke sportovním aktivitám, protože jejich narušování při cyklistice a chůzi je žádoucí. Naopak mokřadní stanoviště jsou citlivá ke změnám, tudíž nejsou vhodná k budování zpevněných cest a mobiliáře. Jejich výjimečnost by však bylo možné ukázat návštěvníkům prostřednictvím naučných stezek, komentovaných vycházek a exkurzí. Vzhledem k dostupnosti lokalit lze uvažovat i o výukových programech pro všechny stupně škol. Toto vše je ale možné až po zajištění pravidelného monitorování stavu lokalit a odpovídající péče. Bez této podmínky nebudou místa atraktivní pro návštěvníky a bude ohrožena i sama jejich existence.

Z hlediska zvláštní ochrany přírody a krajiny jsou v území regionu Bohdanečsko vyhlášena chráněná území. V rámci obecné ochrany přírody a krajiny není evidován žádný významný krajinný prvek „ze zákona“ a jsou evidovány 2 památné stromy, resp. jeden památný strom a dubová alej na katastrálním území města Lázně Bohdaneč. V evropském systému NATURA 2000³ je registrována jedna ptačí oblast a tři evropsky významné lokality. V regionu se nachází celkem šest maloplošných chráněných území⁴.

Tab. 1 Chráněná území v MAS Bohdanečsko (2022)

Kategorie	Název lokality	Katastrální území	Rozloha [ha]
Národní přírodní rezervace	Bohdanečský rybník	Lázně Bohdaneč	247,8
Ptačí oblast	Bohdanečský rybník	Lázně Bohdaneč	306,7
Evropsky významná lokalita	Bohdanečský rybník	Lázně Bohdaneč	247,8
Památné stromy	Dub v Hrádku	Lázně Bohdaneč	-
Památné stromy	Stromořadí 41 ks dubů	Lázně Bohdaneč	-
Přírodní rezervace	Na Hradech	Žáravice	9,5
Národní přírodní památka	Semínský přesyp	Semín	0,2
Evropsky významná lokalita	Semínský přesyp	Semín	0,6
Přírodní památka	Černý Nadýmač	Břehy, Vlčí Habřina	26,6
Evropsky významná lokalita	Černý Nadýmač	Břehy, Vlčí Habřina	24,4
Evropsky významná lokalita	Louky u Přelouče	Břehy, Řečany nad Labem, Semín	133,5 ^{*)}
Přírodní památka	Labské rameno Votoka	Řečany nad Labem, Semín	5,1
Evropsky významná lokalita	Kladruby nad Labem	Řečany nad Labem, Semín	450,0 ^{**)}
Přírodní památka	Michnovka-Pravy	Pravy	3,4
Evropsky významná lokalita	Michnovka-Pravy	Pravy	2,8

Zdroj: data – Ústřední seznam ochrany přírody AOPK: http://drusop.nature.cz/vlastni_zpracovani

*) V rozloze je zahrnuta celková rozloha lokality, tj. zahrnuje to i oblasti z dalších k.ú. Kladruby nad Labem, Přelouč, Selmice, Valy.

***) V rozloze je zahrnuta celková rozloha lokality, tj. zahrnuje to i oblasti z dalších k.ú. Kladruby nad Labem, Selmice.

• Bohdanečský rybník a rybník Matka

Národní přírodní rezervace Bohdanečský rybník a rybník Matka byla vyhlášena v roce 2005 a rozprostírá se na území o velikosti 248 ha. Jedná se o jednu z nejvýznamnějších botanických, entomologických a ornitologických lokalit v Pardubickém kraji. Oblast je též zařazena do Evropsky významných lokalit (kód CZ0533308). V oblasti se vyskytují kuňka ohnivá, vážka jasnokvrnná, modrásek bahenní, lesák rumělkový. V oblasti se dále vyskytují bahňáci, mokřadní ptáci, slatinné louky, bažinné olšiny, vrbiny a doubravy. Ptačí oblast Bohdanečský rybník (kód CZ0531012) má rozlohu 307 ha. Zahrnuje Bohdanečský rybník, rybník Matka a Zábranské rybníky. Důvodem ochrany je výskyt chřástala kropenatého. Rybníky slouží k chovu ryb.

³ Soustava chráněných území, vytvořená na základě jednotných principů na území států EU.

⁴ Mezi maloplošná chráněná území se řadí národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky a přírodní památky.

Na konci Polákova poloostrova se nachází ptačí pozorovatelna (Musílkova rozhledna) zřízena AOPK. Lokalitou prochází NS Bohdanečský rybník a rybník Matka, která návštěvníky seznamuje s významnou lokalitou. Územím též prochází cyklistická trasa 4040. Silnice druhé třídy leží v těsné blízkosti NPR.

- **Horecké písničky**

Horecké písničky jsou místem, kde v minulosti probíhala těžba písku. Dnes jsou již částečně zatopené. Jedná se o mokřadní biotop. Vyskytují se zde některé druhy chráněných rostlin (např. žebratka bahenní). Místo je útočištěm některých druhů obojživelníků (např. skokan ostronosý, skokan skřehotavý, čolek obecný či okáč ovsový). Území postupně zarůstá.

V severovýchodní části Horeckých písniček se potkávají žlutá a modrá turistická trasa. Silnice II/211 je vzdálena 60 metrů vzdušnou čarou.

- **Alej k Neratovu**

Alej k Neratovu čítá více jak 100 ks stromů, které jsou staré více jak 400 let. Nachází se v těsné blízkosti Opatovického kanálu. Alejí prochází silnice III/0361. V současnosti je stav aleje v dezolátním stavu, stejně tak silnice z bezpečnostního hlediska nevyhovuje. Při silném větru hrozí pád ulomených větví, příp. celých kusů stromů přes silnici. Silnice je úzká a hrozí zde střet cyklisty s vozidlem. Je tedy plánovaná revitalizace aleje a zároveň i rekonstrukce silnice. Realizace stavby by měla probíhat na čtyři etapy a bude se týkat úseku od křižovatky s II/211 po centrum obce Neratov a zároveň bude prováděna tak, aby to mělo co nejmenší dopad na faunu a floru v území.

- **Lázeňský park**

Bohdanečský lázeňský park s rozlohou 17 ha byl založen v 90. letech 19. století společně se založením léčebných lázní a skládá se ze dvou částí. Vnitřní park v areálu LLB je pravidelně udržován a je protkán sítí cest s lavičkami. Roste zde několik desítek druhů dřevin. Mezi ty významnější druhy patří např. liliovník tulipánokvětý, břešťovec západní nebo morušovník bílý. Součástí území jsou i dvě mezofilní louky. Vnitřní část parku prochází chodník, který je v neutěšeném stavu. Vnější část parku je spíše lesopark plynule přecházející do volné krajiny. Rostou zde běžné lesní dřeviny. Ve vnějším parku se nachází Kuttnerova kaplička a Tillerovo sedátko.

Parkem prochází NS Gočárův okruh, která seznamuje návštěvníky s nejzajímavějšími místy v Lázních Bohdančí. Parkem též prochází modrá turistická trasa a cyklotrasa č. 4039. Po cyklotrase se však v parku nesmí jezdit na kole. Zákaz je značen značkou zákaz vjezdu cyklistům, což je pro některé cyklisty matoucí.

V těsné blízkosti parku vede silnice č. II/211. Park a celé město Lázně Bohdaneč jsou dobře dostupné městskou hromadnou dopravou z Pardubic.

- **Památná dubová alej k Hrádku**

Památná dubová alej k Hrádku, dlouhá 430 m, byla vyhlášena v roce 1997 a lemují bývalou cestu mezi Bohdančí a Hrádkem. Tato cesta byla v minulosti rozdělena vlečkou a oploceným průmyslovým areálem. Tato neprostupnost trvá do současnosti. Alej prošla omlazením v letech 2013 a 2014. Součástí aleje je i památný strom dub letní starý více než 600 let. Cesta procházející dubovou alejí se nenachází v dobrém stavu a potřebovala by revitalizovat.

- **Evropsky významná lokalita (EVL) Kladruby nad Labem**

EVL o rozloze 450,03 ha se rozprostírá na k.ú. obcí Selmice, Řečany nad Labem, Kladruby nad Labem a Semín. Krajinářsky i biologicky významné území zahrnuje areál hřebčína s pastvinami, loukami, remízami, stromořadími starých dutých stromů, četnými alejemi lip a topolů, skupinami starých stromů v pastvinách a solitérními duby. Krajinový charakter doplňují zarůstající slepá říční ramena, tůň, jezírka, se zbytky původních lužních porostů. Přírodě blízké biotopy jsou soustředěny v jižní části EVL na břehu Labe, nazývané Mošnice, kde se nachází i krajinářský park. Celkem se v území nachází více než 30

zvláště chráněných druhů živočichů (např. čolek obecný, kuňka obecná, rosnička zelená, krutihlav obecný apod.).

Územím nevede žádná značená turistická trasa. Oblastí od východu na západ prochází silnice č. 32710, po které též vede mezinárodní cyklotrasa Labská. Krajinářským parkem Mošnice, zrevitalizovaným v roce 2020, prochází naučný okruh dlouhý 5 km, který propojuje zajímavá místa „Krajiny pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní v Kladrubech nad Labem“.

- **Černý Nadýmač**

Přírodní památka Černý Nadýmač leží v k.ú. obce Břehy. Jedná se o rybník napájený Sopřečským kanálem, který je napojen na Opatovický kanál. Chráněné území měří 26,55 hektarů. Předmětem ochrany je výskyt puchýřky útlé (*Coleanthus subtilis*), která roste na obnaženém rybničním dně, dále navazující olšiny a acidofilní doubrava.

Kolem západního břehu rybníku vede po žluté turistické značce tzv. Výrovský okruh a dále je zde vyznačena trasa pro hendikepované návštěvníky na invalidním vozíku. V těsné blízkosti rybníku též vede cyklotrasa 4273. Silnice 2. třídy II/333 je vzdálena 1,6 km vzdušnou čarou.

- **Semínský přesyp**

Národní přírodní památka Semínský přesyp je písčný přesyp (váté písky) z období čtvrtohor, který se nachází na dvou místech v obci Semín a to na návsi obce a za bývalým semínským pivovarem. Obě části jsou od sebe vzdáleny vzdušnou čarou okolo 100 metrů. Přesyp na návsi je volně přístupný. Lokalita je významná zejména pro výskyt kriticky ohroženého druhu kozince písčného. Přímo přes NPP nevede žádná turisticky značená cesta.

Nejbližší turistická trasa vede po vedlejší silnici cca 50 metrů jižně od NPP a nejbližší cyklostezka je cca 170 m jižně po silnici III. třídy.

- **Přírodní rezervace Na Hradech**

Přírodní rezervace Na Hradech zahrnuje rybník Švihov s přilehlými loukami a opukové stráně se vzácnou květenou. Ochrana se zaměřuje na lesní porost nad rybníkem tvořený buky, habry a duby. Ze vzácných rostlin se zde vyskytuje medovník velkokvětý a orchidej okrotice bílá. Těsně vedle rezervace se nachází přírodní divadlo Na Hradech, kde se až do roku 2019 každoročně konalo divadelní představení. Zázemí pro pořádání divadelních představení není v dobrém stavu. V území PR se nachází pozůstatky tvrzíště Hrada.

V blízkosti rezervace se nenachází žádná značená turistická trasa. Cyklotrasa vede po silnici III. třídy vedoucí obcí Žáravice. Vzdálenost silnice je od nejbližší hranice rezervace 160 m.

- **Přírodní památka Labské rameno Votoka**

Oblast je chráněná z důvodu významného geomorfologického prvku slepého ramena Labe, kde se nacházejí významné druhy rostlin a živočichů (např. stulík žlutý, rdest hřebentý, voďanka žabí, šalvěj luční).

Územím neprochází žádná značená turistická trasa ani cyklotrasa. Od silnice I. třídy je vzdáleno 200 m vzdušnou čarou.

- **Louky u Přelouče**

Evropsky významná lokalita se rozprostírá na 133,5 ha a skládá se z 18 dílčích lučních lokalit v blízkosti Přelouče, ležících kolem Labe v úseku mezi Chvaleticemi a obcí Lohenice, zasahuje do k.ú. obcí Břehy, Kladruby nad Labem, Labětín, Lohenice u Přelouče, Mělice, Přelouč, Řečany nad Labem, Selmice, Semín, Valy nad Labem. Území je významné svým rozsahem a propojeností pro ochranu modráska bahenního a modráska očkovaného.

Území se rozprostírá na obou březích řeky Labe. Území není propojeno naučnou stezkou či podobným typem cesty. Podél území prochází nejprve silnice I/2 a po té silnice II/322.

1.1.1.4 Kulturní atraktivita

Na území regionu Bohdanečsko se v současné době nenacházejí žádné národní kulturní památky. Části katastrálních území obcí z regionu Bohdanečsko (Břehy, Řečany nad Labem, Semín, Sopřeč a Strašov) spadají do památkové zóny Kladrubské Polabí a do nárazníkové zóny statku světového dědictví „Krajina pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní v Kladrubech nad Labem“, které jsou součástí světového dědictví UNESCO. Kulturních památek je v území více než 20. Téměř polovina evidovaných kulturních památek území jsou sakrální stavby (kostely, kaple, kaplička a socha). Světských památek je 11 a patří mezi ně např. městské domy a lázeňský pavilón Gočár s parkem v Lázních Bohdanči, rodiště V. Veverky v Rybitví, tvrz v Žáravicích, milník a venkovský dům v Labětíně a zámek v Semíně.

Zvláštní postavení zaujímá kulturní památka Opatovický kanál, která prochází územím několika obcí regionu Bohdanečsko (Dolany, Lázně Bohdaneč, Neratov, Přelovice, Břehy, Semín). Uměle vybudovaný vodní tok Opatovický kanál napájený vodou z Labe představuje významné středověké vodní dílo, které bylo vystavěno k napájení původně rozsáhlé rybníční sítě. Opatovický kanál je z velké části veden regionem a jeho správcem je Povodí Labe. Průběh toku kanálu začíná u jezu před Vysokou nad Labem a do Labe se zpět vlévá u obce Semín. Na území regionu Bohdanečsko prochází katastrálním územím obcí Dolany, Lázně Bohdaneč, Neratov, Přelovice, Břehy a Semín. Opatovický kanál představuje nejen jedinečnou historickou památku, ale je i botanickým klenotem území. Kulturní památka „Vodní kanál Opatovický“ přesahuje svými hodnotami regionální význam a lze konstatovat, že dokumentuje nejdůležitější etapy historie, kultury a vývoje civilizace.

Tab. 2 Nemovité kulturní památky v území MAS Bohdanečsko (2022)

Území MAS Bohdanečsko	Památka	Ulice, náměstí/umístění	Čp.
Dolany Lázně Bohdaneč Neratov Přelovice Břehy Semín	Opatovický kanál		
Dolany	venkovský dům	Dolany	5
Kasalice – Kasaličky	tvrz, archeologické stopy		
Lázně Bohdaneč	kostel sv. Maří Magdalény	Masarykovo náměstí	
	kaple hřbitovní sv. Jiří s areálem		
	kaplička "Kuttnerova"	v městském parku	
	socha sv. Jana Nepomuckého	Masarykovo náměstí	
	radnice	Langrova	1
	městský dům	Langrova	34
	městský dům	Masarykovo náměstí	46
	městský dům	Masarykovo náměstí	112
	lázeňský pavilón Gočárův s parkem		209
Rohovládova Bělá	kostel sv. Petra a Pavla		
Rybitví	venkovský dům – rodný dům Václava Veverky		319
Řečany nad Labem	milník	Labětín	
	Kostel sv. Maří Magdalény s areálem a schodištěm	Labětín	
	Venkovský dům, zeď s bránou a brankou		6
Semín	kostel sv. Jana Křtitele		
	zámek s pivovarem		1

Území MAS Bohdanečsko	Památká	Ulice, náměstí/umístění	Čp.
Kladruby nad Labem	Hřebčín s kmenovým chovným stádem starokladrubského koně *)		
	Kladrubské Polabí *)		
Újezd u Přelouče	kostel sv. Jiljí		
Vápno	kostel sv. Jiří		
Žáravice	tvrz, archeologické stopy	Hrada	
Živanice	kostel Zvěstování P. Marie		

Zdroj: data – vlastní šetření, Databáze Národního památkového ústavu – <https://www.npu.cz/nemovite-pamatky>

*) Zahrnuje širší území

Církevní stavby v regionu

V regionu se nachází celkem 9 kostelů v 9 obcích (Bukovka, Dolany, Lázně Bohdaneč, Rohovládova Bělá, Řečany nad Labem, Semín, Újezd u Přelouče, Vápno, Živanice) z toho 1 kostel je evangelický (Bukovka) a 8 kostelů náleží do římsko-katolické církve. Církve se snaží kostely udržovat, avšak ty potřebují pravidelnou údržbu, výmalbu, novou fasádu, zrestaurování mobiliáře příp. dovybavení.

V roce 2022 byla ve vyhrazených dnech veřejnosti zpřístupněna věž kostela sv. Máří Magdalény v Lázních Bohdanči. Z této věže se nabízí široký výhled do krajiny a jedná se o jedinou vysokou stavbu, ze které je možné pozorovat region z výšky.

Akce v regionu

Nejvýznamnějšími kulturními, společenskými či sportovními akcemi v regionu jsou:

- **Cyklopaťák** (duben)

Tradiční akce Cyklopaťák zahajuje cykloturistickou sezonu na Bohdanečsku. Účast je závislá na počasí. V případě hezkého počasí se účastní cca 350 účastníků. Účastníci pocházejí nejčastěji z Lázní Bohdanče a blízkého okolí, případně z Pardubic, Přelouče, ojedinele ze vzdálenějších míst. Výchozím místem je město Lázně Bohdaneč. Akci pořádá MIC Lázně Bohdaneč.

- **Otevírání lázeňské sezony a spuštění fontán** (květen)

Tradiční akce je organizovaná Léčebnými lázněmi Bohdaneč a.s. ve spolupráci s městem Lázně Bohdaneč. Účast bývá řádově v tisících návštěvníků. Během odpoledne se konávají koncerty a další umělecká vystoupení, komentované prohlídky lázní apod. K dispozici bývají prodejní stánky s regionálními produkty a s občerstvením V minulosti se také pořádala přehlídka veteránů. V roce 2022 se konalo pouze slavnostní spuštění fontán.

- **Cykloorientační závod Frčí to** (květen)

V roce 2022 se konal první ročník cykloorientačního závodu s cílem přiblížit místním obyvatelům i návštěvníkům krásy regionu a zasportovat si. Závod se konal na území celého regionu a na k.ú. obce Kladruby nad Labem. Účast 70 závodníků, jak místních obyvatel, tak i návštěvníků z vedlejších regionů (Pardubice, Hradec Králové, Mladá Boleslav). Organizátorem závodu je MAS Bohdanečsko, z.s.

- **Traktoriáda v Přelovicích** (červen)

Závody velkých i malých, po domácku sestavených traktorů se konaly v roce 2022 po několikaleté pauze. Návštěvníky byli zejména obyvatelé regionu. Na večer organizátoři obvykle připravují koncert a losování tomboly. Pro návštěvníky připraveny stánky s regionálními produkty. Akci organizuje Statek u Synků, místní spolky a obec Přelovice.

- **Výlov Bohdanečského rybníka** (říjen)

Tradiční akce Výlov Bohdanečského rybníka je pořádána společností Rybníční hospodářství s.r.o. Akce se každoročně účastní tisíce lidí nejen z regionu Bohdanečsko, ale i ze vzdálenějších míst (např. Praha).

Láká je možnost jednak vidět výlov na vlastní oči a jednak možnost ochutnat rybí speciality. Souběžně s touto akcí probíhá i symbolické Loučení s ptáky na Bohdanečském rybníku. Akce se koná každý rok ve stejný den 28. října.

- **Stadion Cup Břehey** (srpen)

Závody Stadion Cup pořádá Moped klub Břehey a odehrávají se před Autokempem Buňkov. Jedná se o závod malých motocyklů s obsahem válce do 50 ccm. Závody jsou doplněny o zajímavé doprovodné programy a večerní zábavou s živou hudbou. Účastníci pocházejí z celé republiky.

- **Golfové turnaje v Golf Resort Lázně Bohdaneč** (jaro - podzim)

V Golf Resortu Lázně Bohdaneč pořádají od jara do podzimu golfové turnaje, kterých se účastní zejména lidé z Pardubicka, Hradce Králové, případně z Prahy a dalších míst.

1.1.1.5 *Blízké okolí regionu*

Výhodou regionu Bohdanečska je jeho poloha. Území Bohdanečska leží mezi městy Pardubice a Hradec Králové s tím, že bližší vazbu má právě na Pardubice. A to nejen geografickou a administrativní, ale i historickou, kdy obě místa spadala do území, které bylo spravováno Vilémem z Pernštejna, a za jeho působení zažil celý region největší rozkvět. Dále lze jmenovat dopravní napojení, služby apod. V Pardubicích se nachází mnoho atraktivit a staveb – zámek, Tyršovy sady, Pernštýnské náměstí a Zelená brána, staré město, Institut Paměť národa, Památník Zámeček, Muzeum MHD a železnice v Rosicích nad Labem, Hvězdárna Barona Artura Krause, Letecké muzeum Jana Kašpara, Ekocentrum Paleta, stavby známých architektů, mj. i Josefa Gočára. V Pardubicích se též koná nespočet kulturních a sportovních akcí (Pardubičtí tahouni).

V těsné blízkosti regionu se nachází tato atraktivní místa:

- **Hrad Kunětická hora**

Dnes je Kunětická hora národní kulturní památkou, patří k nejvyhledávanějším turistickým cílům Pardubicka. Hrad prochází postupnou rekonstrukcí a v roce 2023 by měl již být plně přístupný. Pro návštěvníky je/bude k dispozici možnost prohlídky západního křídla, jehož podobu do značné míry určil ve 20. letech 20. století architekt Dušan Jurkovič. Součástí okruhu je i moderní expozice věnovaná životu a dílu Dušana Jurkoviče. Dále v roce 2023 bude možné navštívit zrekonstruovaný hradní palác od sklepení až po vyhlídku a kapli. V lese pod hradem se nachází Perníková chaloupka, též často vyhledávaný cíl turistů, zejména rodin s dětmi.

- **Zámek Karlova koruna**

Barokní zámek v Chlumci nad Cidlinou nese svůj název na počest návštěvy císaře Karla VI. Na zámku je možné se seznámit s historií šlechtického rodu Kinských. Kromě standardních prohlídek se také pravidelně konají kostýmované prohlídky. V zámeckém parku je pro děti celoročně připravena NS Pohádková cesta.

- **Hřebčín Kladruby nad Labem**

Hřebčín v Kladrubech nad Labem patří k nejstarším hřebčínům na světě a zároveň představuje domov nejstaršího původního českého plemene koní - koně starokladrubského. Krajina pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní v Kladrubech nad Labem je od roku 2019 zapsána na Seznamu památek světového dědictví UNESCO. Kulturní krajina zahrnuje nejen hřebčín, ale okolní pastviny včetně uměle zbudovaných vodních kanálů a přímých komunikací lemovaných alejemi. Návštěvníci mohou navštívit zámek, stáje a vyhlídkovou věž. V blízkosti areálu se nachází krajinářský park Mošnice vhodný k procházkám a k piknikům. Hřebčín a park jsou propojeny NS Krajinou pro chov a výcvik ceremoniálních kočárových koní.

- **Zámek Choltice**

Původně renesanční zámek Choltice z 16. století, byl v 17. století přestavěn na barokní. V rámci prohlídkových okruhů mohou turisté navštívit nádhernou kapli sv. Romedia a interiéry zámku. Pro děti je připraveno Muzeum vodníků a expozice černého divadla. Součástí areálu je dětské hřiště a rozsáhlý park vhodný k procházkám s možností zahrát si discgolf. V prostorách zámku se nachází restaurace.

- **Rozhledna Barborka**

14 metrů vysoká věž nedaleko Chrudimi nabízí neodolatelný výhled na Železné a Orlické hory, Krkonoše a Polabí. Jméno rozhledny bylo zvoleno podle patronky horníků, neboť v místních lomech se v 16.–17. století těžil kámen na výrobu mlýnských kamenů. V těsné blízkosti se nachází NS Raškovickými lomy.

V dojezdové vzdálenosti, tj. do 30 km od hranic regionu, lze navštívit Lichnici, Třemošnici, Kutnou Horu, Zámek Kačín, Kolín, Poděbrady, Hradec Králové a městské lesy, Holice, Chrudim a Slatiňany.

1.1.2 Realizační předpoklady

1.1.2.1 Dopravní předpoklady

V území MAS Bohdanečsko je zastoupena zejména infrastruktura pro silniční dopravu, a to silniční síť sestávající z dálnice (D11 Praha - Jaroměř), silnic II. tř. II/211 Nové Město (nepřímo Chlumeck nad Cidlinou) - Pardubice, II/323 Břehy – Milovice u Hořic a II/333 Přelouč – Hradec Králové), silnic III. tř., místních a obslužných komunikací. Infrastruktura pro železniční dopravu je zastoupena pouze okrajově na k.ú. obce Řečany nad Labem, kde území protíná hlavní železniční koridor Praha – Česká Třebová s železniční stanicí Řečany nad Labem. Významné je trolejbusové napojení na hlavní nádraží v Pardubicích, které je často využíváno lázeňskými hosty. Infrastruktura pro leteckou ani vodní dopravu zastoupena není. Nicméně v blízkosti regionu se nachází mezinárodní letiště Pardubice.

Spoje autobusové linkové dopravy propojují Lázně Bohdaneč a obce v regionu s okolními obcemi a s velkými městy Přelouč, Pardubice, Hradec Králové, Chlumeck nad Cidlinou. Linkové spoje slouží zejména pro dojíždějící za prací a do škol, dále slouží pro obyvatele z obcí, kteří dojíždějí za lékaři a službami ve všední dny. O víkendech je zajištěno minimum spojů. Linkové spoje využívají turisté pro výlety do okolí minimálně.

Čtyři obce na území MAS Bohdanečsko (Černá u Bohdanče, Lázně Bohdaneč, Rybitví a Živanice) jsou obsluhovány spoji městské hromadné dopravy (dále „MHD“) provozované společností Dopravní podnik města Pardubic, a.s.

Do Lázní Bohdanče je již od roku 1952 zavedena přímá trolejbusová linka z Pardubic. Linka č. 3 spojuje pardubické hlavní nádraží, centrum města, univerzitní kampus a nákupní zónu, dále vede k průmyslovému areálu Semtín a pokračuje až do Lázní Bohdanče. Na území Lázní Bohdanče má linka 3 zastávky a v dopravní špičce linka jezdí v 10minutovém intervalu, v dopravním sedle je interval obsluhy 20-30 minut.

Neexistuje dopravní napojení východní části regionu (okolo města Lázně Bohdaneč) na Kladruby nad Labem, kde se nachází památka UNESCO, existuje myšlenka zavést autobusovou linku Pardubice – Lázně Bohdaneč – Kladruby nad Labem.

Parkování

- **Parkování v Lázních Bohdanči**

Parkoviště v ulici Pernštýnská se nachází na kraji města v těsné blízkosti autobusového nádraží a lázeňského parku a slouží jako přestupní místo na trolejbus a linkový autobus, pro návštěvníky lázní a návštěvníky města. Jedná se o placené parkoviště. Parkoviště v průběhu dne nebývá plně obsazené. V současnosti je parkoviště po technické stránce nevyhovující a neodpovídá moderním standardům. Povrch parkoviště je nerovný a místy se v případě deště tvoří velké kaluže. Nově je mezi mostem přes Rajsskou strouhu, kde se nachází přechod pro chodce, a parkovištěm vybudován chodník a pěší tak

nemusí po trávě procházet v těsné blízkosti velice frekventované silnice. Místem prochází cyklistická trasa č. 4039.

V lokalitě U Mlýnů, která je v těsné blízkosti rekreační oblasti NPR Bohdanečský rybník a rybník Matka, se nenachází žádné parkoviště. Momentálně se k parkování využívá točna na konci města, jejíž kapacita je zejména o víkendech a v případě hezkého počasí nedostačující. V souvislosti s plánovaným prodloužením trolejbusové linky na zastávku U Mlýnů, bude potřeba, v případě realizace, vybudovat odpovídající zázemí pro pěší, pro cyklisty a parkoviště pro automobily.

LLB provozují parkoviště uvnitř areálu pro klienty léčebných lázní.

Parkoviště na Masarykově náměstí je v dobrém stavu a je určené pro krátkodobé parkování. Jedná se o placené parkoviště. I tak bývá ale přes den téměř obsazené.

Parkoviště Za Pivovarem se nachází 250 m od náměstí. Jedná se o zpevněné neplacené parkoviště, které je často využíváno lidmi žijícími či pracujícími v okolí, případně se využívá ke krátkodobému parkování návštěvníky. Parkoviště bývá v dopoledních hodinách zcela obsazené.

Problém nastává v případě konání velkých kulturních akcí (zejména Otevírání lázeňské sezony, Výlov Bohdanečského rybníka), kdy do města přijíždí velký počet návštěvníků, kteří parkují buď podél hlavní silnice nebo v bočních ulicích.

• **Parkování v regionu**

Oficiální parkoviště nejsou po regionu rozmístěna. Návštěvníci mířící na procházky nebo projížďky do lesů nejčastěji parkují na pěšinách na krajích lesa nebo u silnice. Tato místa ani nejsou, až na výjimky, vybavena doplňujícím mobiliářem a informačními tabulemi.

Golfové hřiště bývá výchozím bodem pro procházky okolo města Lázně Bohdaneč. Návštěvníci parkují buď na nebezpečné ploše v zatáčce z LB směrem na Golfové hřiště, nebo na nebezpečné ploše přímo u hlavní budovy golfového hřiště. Místem by v budoucnu měla procházet cyklostezka.

V Neratově je plánováno zřídit parkoviště na travnaté ploše v Novinsku, které by sloužilo jako výchozí místo pro právě revitalizaci procházející NS Pernštejnskými rybníky.

V Břehách se nachází nebezpečné parkoviště u výchozího místa Výrovského okruhu a také pro NS Kolem rybníka Buňkov a NS Za záchranu lesa. Zejména při deštivějším počasí bývá parkoviště blátivé. Kapacitou je dostačující. Po technické stránce je parkoviště nevyhovující a neodpovídá moderním standardům. Dále je možné parkovat z části na asfaltové a z části na travnaté ploše před Autokempem Buňkov. Dále se parkuje v lokalitě Na Hoříčkách, kde je možnost zahájit procházku též po Výrovském okruhu nebo na druhou stranu směrem na Semín. Místo není pro parkování primárně určeno, jedná se o vstup do lesa, kde se parkuje mezi stromy.

V Semíně je investorem plánováno vybudování parkoviště u zámeckého pivovaru.

V obci Řečany nad Labem plánují vybudovat výchozí parkoviště pro návštěvu hřebčína a zámku Kladruby nad Labem. Parkoviště by mělo být vybaveno doprovodným mobiliářem a mělo by být napojeno na památku UNESCO.

Problém s parkováním nastává v letních měsících v blízkosti písniček, které se nachází v těsné blízkosti regionu. Návštěvníci parkují podél hlavní silnice a značně se tím komplikuje průjezdnost silnic v obou směrech. V posledních letech dochází k regulaci parkování podél hlavních komunikací.

1.1.2.2 Infrastruktura cestovního ruchu

1.1.2.2.1 Stravovací služby

Stravovací služby představují v regionu problém. V souvislosti s vývojem v posledních letech (EET, zvyšování nákladů na provoz, covid-19) zanikla část restauračních zařízení, příp. jiných gastrozařízení

(Bílá vrána v LB, Pekárna v Černé u Bohdanče, Hospoda Cikánka v Břehách) anebo došlo k omezení provozu.

Stravovací zařízení se v největším zastoupení nachází v Lázních Bohdanči, dále 2 zařízení ve Břehách, Semíně, Řečanech nad Labem a po jednom v Bukovce, Dolanech, Neratově, Sopřech a Rohovládové Bělé. V území, zejména v menších obcích, se nacházejí hospůdky, které vaří v omezeném čase nebo nevaří vůbec. Část stravovacích zařízení slouží zejména pro místní obyvatele a pro případné náhodné projíždějící kolem (autem, na kole). Turisté se nejčastěji stravují ve stravovacích zařízeních v Lázních Bohdanči (zejména Hospůdka Pod Radnicí), dále v Břehách v autokempu Buňkov a v Semíně v Hospodě Na Haldě. Turisty je též využívána hospoda U Čochtana v Neratově.

Region je znám rybníkářstvím. V regionu se však téměř nenachází stravovací zařízení (kromě jednoho), které by nabízelo pokrmy z lokálních ryb. V regionu se nenachází moderní stravovací zařízení, které by splňovalo současné požadavky na moderní gastronomii a pro tzv. gastroturistiku.

1.1.2.2 Ubytovací služby

V regionu se nachází celkem 12 hromadných ubytovacích zařízení (HUZ). Nejvíce ubytovacích kapacit je ve městě Lázně Bohdaneč. Dále je možné se ubytovat ve Břehách (Autokemp Buňkov), Semíně (autokemp), statku Dolany, ATC Čochtan, apartmánech Černá u Bohdanče, Farmě Macas v Neratově. V roce 2022 byl otevřen nový penzion Vrtule v obci Voleč. Největší ubytovací kapacitou disponují jednoznačně léčebné lázně, které mají k dispozici 562 lůžek.

Tab. 3 Přehled hromadných ubytovacích zařízení v regionu Bohdanecko (ČSÚ)

Název	Kategorie	Sezónní provoz	Počet pokojů	Počet míst pro stany a karavany	Počet lůžek
AUTOKEMP BUŇKOV	Kemp	celoroční provoz	11 až 50	51 až 100	100 a více
UBYTOVACÍ ZAŘÍZENÍ KŘIČEŇ	Turistická ubytovna	celoroční provoz	11 až 50	žádné	150 lůžek
PENZION ART	Penzion	celoroční provoz	10 a méně	žádné	19 lůžek
PENZION BÍLÁ VRÁNA	Penzion	celoroční provoz	10 a méně	žádné	11 lůžek
PENZION TILLEROVA VILA	Penzion	celoroční provoz	11 až 50	žádné	22 lůžek
PENZION TONY	Penzion	letní i zimní provoz	10 a méně	žádné	15 lůžek
PENZION ZAHŘÁDKA	Penzion	celoroční provoz	10 a méně	žádné	19 lůžek
Penzion Škroup	Penzion	Celoroční provoz	11 až 50	žádné	40 lůžek
AUTOKEMP LB	Kemp	letní provoz	11 až 50	101 a více	cca 100 lůžek
HOSTEL LB	Turistická ubytovna	celoroční provoz	11 až 50	žádné	100 lůžek
LÉČEBNÉ LÁZNĚ BOHDANEČ	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	celoroční provoz	101 a více	žádné	562 lůžek
DOMOV MLÁDEŽE	Ostatní zařízení jinde nespecifikovaná	letní provoz	11 až 50	žádné	91 lůžek

Zdroj: ČSÚ, <https://vdb.czso.cz/huz/okres.jsp?k=CZ0532>. Vlastní výpočty.

Druhou největší kapacitou disponuje turistická ubytovna v Křičeni (150 lůžek). V roce 2022 sloužila zejména pro ubytování uprchlíků z Ukrajiny. Kolem 100 lůžek poskytují ubytování Autokemp Buňkov, Resort Čochtan a Hostel v Lázních Bohdanči. Hostel v LB též v roce 2022 slouží pro ubytování uprchlíků z Ukrajiny. Penzion Škroup se nenachází v databázi hromadných ubytovacích zařízení ČSÚ. V regionu se nachází HUZ s kapacitou 1229 lůžek.

V regionu se začíná navyšovat počet soukromých apartmánů, bytů či chalup poskytujících ubytování přes airbnb (Lázně Bohdaneč, Řečany nad Labem, Černá u Bohdanče) a booking.com (Lázně Bohdaneč, Řečany nad Labem, Černá u Bohdanče, Semín). Řádově se však jedná o jednotky ubytování. V regionu se též nachází menší ubytovací zařízení, které nižším počtem pokojů nespádají do hromadných ubytovacích zařízení. Jedná se o Penzion v Golf Resortu Lázně Bohdaneč, Rybolov pro děti.

Co se týká vytíženosti ubytování turisty, jedná se o sezonní poptávku, kdy je zájem o ubytovací služby zejména přes pozdnější jaro, léto a brzký podzim (květen – začátek října). Na vytíženosti ubytovacích kapacit se projevují velké akce konané v Pardubicích (Sportovní park, Zlatá přilba, Velká pardubická Steeplechase), kdy je obecně obtížné v regionu na poslední chvíli najít ubytování v exponovaných termínech.

Po rozhovoru s aktéry a po dotazování ubytovatelů vyplynulo, že zejména v Lázních Bohdanči ubytovatelé obsazují pokoje dlouhodobými pobyty zaměstnanců pracujících v okolí (Penzion Bílá Vrána, Škroup, Slunečnice, Zahrádka).

1.1.2.2.3 Informační centrum

V regionu Bohdanečsko se nachází jedno informační centrum. Jedná se o jedno ze tří certifikovaných informačních center na Pardubicku⁵. Městsko-lázeňské informační centrum (dále „MIC“) se nachází v Lázních Bohdanči, je obecně prospěšnou společností a jejím zřizovatelem je Město Lázně Bohdaneč. MIC je oblastní informační centrum kategorie B⁶ dle jednotného systému certifikace turistických informačních center v ČR.

Činností MIC je poskytování bezplatného informačního servisu⁷, pořádání kulturních akcí v lázeňském městě a vydávání turistických publikací a propagačních materiálů, prodej upomínkových předmětů a předprodej vstupenek na kulturní akce po celé ČR. Od září 2022 se MIC přestěhovalo do zrekonstruovaných prostor ve vlastnictví města. Součástí prostor informačního centra je knihovna, která je otevřena zejména v odpoledních hodinách. MIC nedisponuje zahrádkou nebo jiným přilehlým prostorem, kde by byl vyhrazený prostor pro cyklisty. MIC nemá certifikát Cyklisté vítáni.

MIC nejčastěji navštěvují místní občané, projíždějící cyklisté a turisté ubytovaní v LLB a.s., případně jejich rodinní příslušníci, kteří za nimi přijeli na návštěvu. Dále MIC v hlavní sezóně navštěvují turisté ubytovaní v autokempech Buňkov a Resort Čochtan – kemp Lázně Bohdaneč, z ostatních ubytovacích zařízení zavítají jen minimálně.

1.1.2.2.4 Naučné stezky

V území MAS Bohdanečsko se nachází 5 tras naučných stezek, které návštěvníky seznamují s přírodními i kulturními klenoty území. Naučné stezky (dále „NS“) jsou označeny a doplněny informačními tabulemi.

⁵ Dalšími místy jsou TIC Pardubice (kategorie A) a TIC Zdechovice (kategorie C)

⁶ TIC kategorie B je oblastní informační centrum. Centrum je otevřeno po celý rok a podává informace o celém regionu (oblasti). Otevírací doba TIC je šest dní v týdnu. TIC poskytuje bezplatně verbální informace o oblasti (regionu) ve 2 světových jazycích a zprostředkovává průvodcovskou a ubytovací činnost.

⁷ MIC dále poskytuje informace o historii města, vzniku lázní a pamětihodnostech, zajímavostech a přírodních památkách, které se nacházejí v Lázních Bohdanči a okolí, o ubytování, tipy na výlety po městě i okolí, o dopravních spoích, vydává městský zpravodaj, má vlastní web.

- **Naučná stezka Gočárův okruh Lázně Bohdaneč**

NS seznamuje návštěvníky s pozoruhodnými místy a stavbami města Lázní Bohdanče. Pojmenování okruhu je vedeno snahou připomínat významného architekta Josefa Gočára a zejména výsledky jeho působení v Lázních Bohdanči na počátku 20. století. Trasa naučné stezky v délce 5 km prochází těmito body: Radnice – Masarykovo náměstí – Penzion Škroup – Kostel sv. Maří Magdalény – Sluneční hodiny – Léčebné lázně – Lázeňský pavilon Gočár – Lázeňský park – Kuttnerova kaplička – Tillerovo sedátko – Gočárův vodojem – Růžový tank – Alej ke hřbitovům – Bohdanečské hřbitovy, Památník obětem světových válek – Gočárova vila v Dukelské ulici.

- **Naučná stezka Bohdanečský rybník a rybník Matka**

Stezka seznamuje s Národní přírodní rezervací Bohdanečský rybník a rybník Matka. NS informuje o rybníkářství na Pardubicku a rostlinstvu a živočišstvu vodních a obnažených ploch, rákosin, nepodmáčených lesů, podmáčených olšin, vrbín a luk. NS má 9 informačních panelů a na třech místech jeden souhrnný (západní okruh 4 panely, severní 1 panel, východní 4 panely). Trasa naučné stezky začíná u silnice za městem Lázně Bohdaneč směrem na Chlumec nad Cidlinou a větví se třemi směry – severní větev: Polákův poloostrov (1,5 km); západní větev: podél Bohdanečského rybníka – zarostlá hráz (1 km) a východní větev: mezi Bohdanečským rybníkem a Dolním, Horním a Novým Zábranským rybníkem po hranici národní přírodní rezervace Bohdanečský rybník (3 km). Stezku nelze zokruhovat.

- **Naučná stezka Pernštejnskými rybníky**

NS návštěvníky seznamuje s místní přírodou, historií a současností zdejšího rybníkářství. Délka NS je 5,9 km a trasa vede těmito místy: Neratov – Rozhrna, rybník – Trhoňka – Tichý rybník.

V roce 2021 byl připraven projekt na inovaci a modernizaci NS Pernštejnskými rybníky, tak aby stezka odpovídala současným trendům. K realizaci by mělo dojít v roce 2022. Obec Neratov plánuje proměnit obsah panelů na stezce. Náplní by měly být informace o historii zdejší krajiny, o rybníkářství a chovu ryb podané atraktivní formou. Dále bude součástí stezky i virtuální šifrovací hra a off-line hra pro rodiče s dětmi.

Podél cesty z Neratova k rybníkům, po trase naučné stezky, obec plánuje vysadit alej starých odrůd ovocných dřevin, především jabloní a hrušní, a také rozmístění cvičících prvků venkovní tělocvičny a altánek. Cvičící prvky budou vyrobeny z přírodních materiálů a budou určeny ke sportovnímu vyžití široké veřejnosti. Altán se bude nacházet v místě nejlepšího výhledu do krajiny.

- **Naučná stezka Za záchranu lesa**

Naučná stezka s pěti zastaveními vznikla z iniciativy proti plánované těžbě šterkopísku v lokalitě Na Štětkách. Značná část NS se nachází na k.ú. obce Lohenice, pouze malá část na k.ú. obce Břehy.

- **Naučná stezka Kolem rybníka Buňkov**

Stezka vybudovaná v roce 2015 se sedmi naučnými panely vede kolem rybníku Buňkov. Zájemce informační tabule seznámí s obcí Břehy, dále se dozví informace o autokempu, rybníku, mlýnu na Výrově, rybaření, místní fauně a flóře.

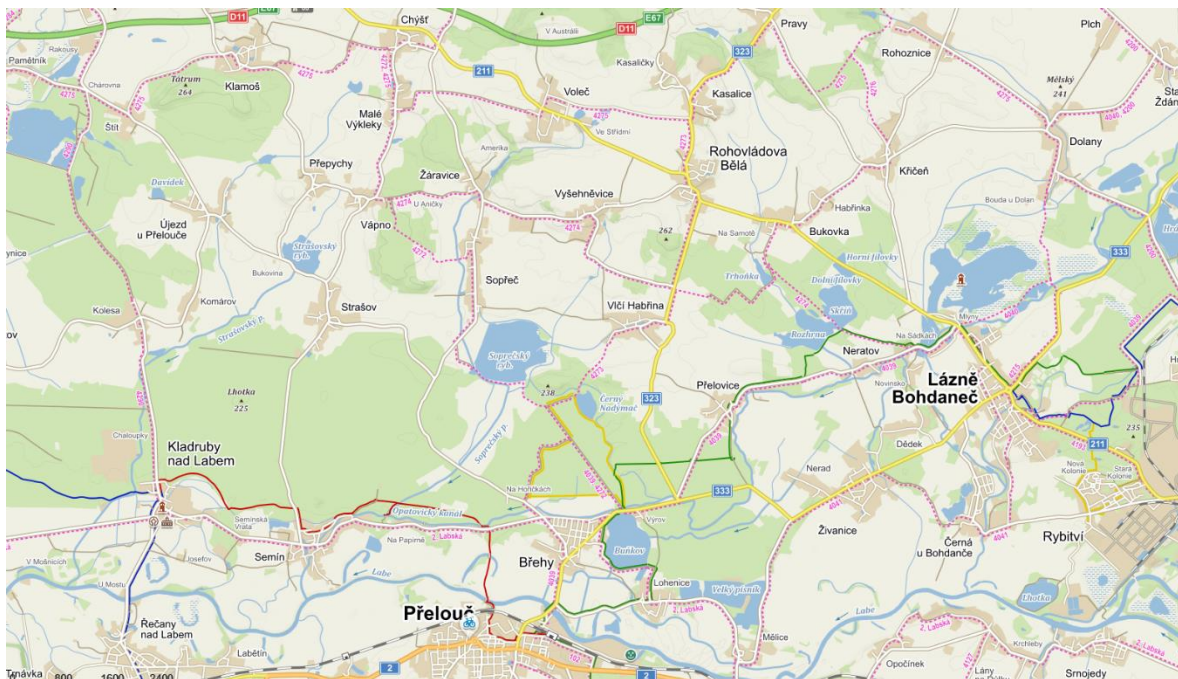
Problémem většiny naučných stezek v regionu je fakt, že jejich pojetí není pro turisty atraktivní a zastaralo. Stezky nebývají doplněny moderním turistickým a odpočinkovým mobiliářem, případně herními prvky pro děti.

1.1.2.2.5 Turistické trasy

Turistické trasy jsou soustředěny do jižní části území MAS Bohdanečsko, okolí lázeňského města Lázní Bohdanče a podél turisticky vyhledávaného Opatovického kanálu. Územím prochází přibližně 34 km značených turistických tras. V těsné blízkosti obce Břehy se nachází Výrovský okruh o délce 6,5 km vyznačený tak, aby jej mohli absolvovat i handicapovaní turisté. Tato vozíčkářská trasa je na některých místech obtížněji průjezdná. Cesta potřebuje vyspravit a vyrovnat. V zimních měsících, za příznivých

meteorologických podmínek, lze vozíčkářskou trasu využít k zimním sportům, zejména běžkování. K běžkování se též využívá golfový areál v Lázních Bohdanči. S výjimkou okolí Lázní Bohdanče, Břehů a Opatovického kanálu, není území příliš atraktivní pro pěší turistiku.

Obr. 2 Turistické trasy na území Bohdanečska (2022)

Zdroj: www.mapy.cz

Tab. 4 Turistické trasy v území MAS Bohdanečsko (2022)

Turistické značení	Trasa po území MAS Bohdanečsko	Délka (km)
zelená	V Rozkoši (rozc.) – Lázně Bohdaneč (nám.) – Lázně Bohdaneč (ATC) – Rozhrna (ryb.) – Přelovice – Výrov, U sopřeč. kanálu – Výrov, U Opatovického kanálu – Břehy (Autokemp Buňkov)	13
žlutá	Výrov, u Sopřečského kanálu – Nadýmač – Na Hoříčkách – Výrov, u Opatovického kanálu – Výrov, u Sopřečského kanálu	6
červená	ze směru Přelouč – Opatovický kanál – Semínský akvadukt – Semín – směr Kladruby n. L.	7
modrá	Stéblová – V Rozkoši – Horecké písničky – Lázně Bohdaneč	5,5
modrá	(Týnec nad Labem – Kladruby nad Labem –) Řečany nad Labem (– Zdechovice)	2,5

Zdroj: data – vlastní šetření, [vlastní zpracování](#)

1.1.2.2.6 Cyklotrasy

Bohdanečsko nabízí ideální podmínky pro nenáročnou cykloturistiku, vhodnou pro všechny věkové kategorie. Region je dobře dopravně dostupný a nachází se v blízkosti Pardubic. Dochází tím k rozšíření nabídky volnočasových aktivit na aktivní pobyt v přírodě. Cyklistika je také využívána při dopravě místních obyvatel za službami, prací a do školy. Cyklistické trasy v území vedou převážně po místních komunikacích. Kvalita těchto cyklotras odpovídá kvalitě silničního povrchu. Trasy, které vedou mimo pozemní komunikace, nejsou příliš udržované a zejména v pozdějším vegetačním období bývají zarostlé. Některé cyklistické trasy v lesích či na polích jsou poničené těžkou lesní, resp. zemědělskou, technikou.

Územím MAS Bohdanečsko prochází 10 značených cyklotras v délce cca 90 km, z nichž některé z nich začínají nebo končí mimo oblast. Chybí jejich napojení na cyklotrasy vyššího řádu (Labská cyklotrasa). V území se dále nachází více než 9 km značených cyklostezek.

Tab. 5 Cykloturistické trasy v území MAS Bohdanečsko (2022)

Číslo	Trasa cyklotrasy	Trasa po území MAS Bohdanečsko	Délka (km)
4039	Vysoká nad Labem – Opatovice – Lázně Bohdaneč – Břehy – Přelouč	Lázně Bohdaneč – Břehy	12
4040	Čeperka – Staré Ždánice – Lázně Bohdaneč	Bohdanečský rybník – Dolany	4
4041	Lázně Bohdaneč – Černá u Bohdanče – Mělice – Bezděkov – Jezbořice	Lázně Bohdaneč – Černá u Bohdanče – Živanice	5
4193	Velké Koloděje – Lázně Bohdaneč	Rybitví – Lázně Bohdaneč	3,5
4200	Pardubice – Hrádek u Nechanic	Dolany – Plch	5,7
4272	Výrov – Sopřeč – Vápno – Malé Výkleky – Chýšť – Chudeřice – Kosičky – Měník	Výrov – Sopřeč – Vápno – Malé Výkleky – Chýšť	13,7
4273	Břehy – Vlčí Habřina – Rohovládova Bělá – Kasalice	Břehy – Vlčí Habřina – Rohovládova Bělá	7,3
4274	Lázně Bohdaneč – Trhoňka – Vyšehněvice – Žáravice – Vápno	Lázně Bohdaneč – Trhoňka – Vyšehněvice – Žáravice – Vápno	13,1
4275	Lázně Bohdaneč – Dolany – Rohoznice – Pravy – Kasalice – Voleč – Malé Výkleky – Klamoš – Levín – Lovčice – Lišice	Lázně Bohdaneč – Dolany – Rohoznice – Pravy – Voleč – Malé Výkleky	18
4276	Trhoňka – Bukovka – Křičeň – Dobřenice	Trhoňka – Bukovka – Křičeň – Rohoznice	9,5

Zdroj: data – vlastní šetření, <http://cyklotrasy.cz>, <http://www.cykloserver.cz/>; vlastní zpracování

Nejnebezpečnější úseky:

- Lázně Bohdaneč – Golfové hřiště Lázně Bohdaneč
 - Trasa vede po silnici č. II/333, která spojuje Přelouč a Hradec Králové.
 - Trasa je zejména v letních měsících často využívána cyklisty, kteří jedou z Lázní Bohdanče ke golfovému hřišti, případně dále k písničkám Hrádek a Opatil.
 - Po silnici jezdí těžká nákladní vozidla převážející šterkopísek. Denně tímto úsekem projede 3 209 aut, z toho 898 těžkých nákladních aut. Silnice není široká. Délka úseku je 1,9 km.
 - Objízdná trasa vede ulicí Šípkova a po té buď polní neudržovanou cestou podél Opatovického kanálu až ke golfovému hřišti (jízda na kole zde není příjemná, cesta není značena jako cyklotrasa) nebo kolem Bohdanečského rybníku po NS (tato cesta je vyasfaltovaná, místy v dezolátním stavu, značena jako cyklotrasa). Od golfového hřiště pak cyklisté musí jet po silnici k písničkám.
- Živanice – Břehy
 - Trasa vede po silnici č. II/333, která spojuje Přelouč a Hradec Králové.
 - Část této trasy (Živanice – odbočka na Mělice, 0,7 km) je cyklisty využívána zejména v létě, kdy se jezdí koupat na písničky do Mělic. Cesta je jimi též využívána při cestě do podhůří Železných hor, do Přelouče, Valů, Lepějovic a do Choltic (zámek), příp. do Horních Raškovic (rozhledna Barborka).
 - Tímto úsekem denně projede 5468 aut, z toho necelých 800 je těžkých nákladních vozidel. Po silnici jezdí těžká nákladní vozidla převážející šterkopísek. Silnice je úzká a při předjíždění cyklistů dochází k riskantním manévřům.
 - Nebezpečný úsek je i v úseku Odbočka na Mělice až do Břehů (dalších 2,7 km). V tomto úseku však není na 2,2 km vyznačena cyklotrasa a tam, kde je, tak náleží trasa do k.ú obce Lohenice. Nicméně cyklisty bývá využívána při jízdě do Břehů, příp. Semína a do Kladrub nad Labem

(památko UNESCO). Zmiňovanou silnicí do Břehů však lze objet objízdou trasou ze Živanic do Dědky, dále do Neratova, přes Přelovice a odtud pak lesem až do Břehů.

V regionu se nachází i další nebezpečné úseky, na kterých je vyznačena cyklistická trasa a jež nejsou přizpůsobeny k pohybu cyklistů na kole. Jedná se však o silnice nižší třídy. Již ze Strategie komunitně vedeného místního rozvoje regionu Bohdanečsko 2021–2027 vyplývá potřeba a nutnost řešit cyklo dopravu v rámci celého regionu – dojíždění za prací, do školy, za službami nebo volnočasovými aktivitami.

- **Cyklotrasy podél Opatovického kanálu**

V letech 2003–2006 byl realizován projekt vyznačení sítě cyklotras „Podél Opatovického kanálu“. V rámci projektu došlo k vyznačení trasy po regionu Bohdanečsko ve vazbě na již vyznačené či plánované regionální a nadregionální cyklotrasy a cyklostezky. Trasy byly a jsou postupně doplňovány doprovodným mobiliářem (informační tabule, lavice, stoly apod.). Na informačních tabulích je vždy vyobrazena mapa a doprovodné texty s tematikou vztahující se k regionu. Ač se trasa jmenuje „Podél Opatovického kanálu“, ve skutečnosti tyto trasy podél Opatovického kanálu téměř nevedou, což je někdy pro návštěvníky regionu lehce matoucí.

- **Cyklisté vítání**

Cyklisté vítání je celonárodní certifikační systém, který z pohledu cyklistů prověřuje nabídku a vybavenost stravovacích a ubytovacích služeb, kempů a turistických cílů. Turisté tak mají možnost zjistit, kde bezpečně zaparkují své kolo, půjčí si pumpičku a základní nářadí, v jakém ubytování je možnost vyprání a usušení oblečení, umytí kola nebo také možnost dobíjení elektrokola. Certifikace obsahuje standardy srovnatelné se systémy jako Bett & Bike v Německu nebo RADfreundliche Betriebe v Rakousku. V České republice má certifikaci na starosti Partnerství, o.p.s. Vybírá vhodné objekty a pravidelně je kontroluje. V databázi se nachází v roce 2022 kolem 900 certifikovaných zařízení po celé České republice.

V rámci celého regionu Bohdanečsko se nachází pouze dvě místa, která jsou držitelem certifikátu Cyklisté vítání:

- Autokemp Buňkov
- Penzion Tillerova vila

V budoucnu zvažuje certifikaci Golf Resort Lázně Bohdaneč. Žádné další zařízení v regionu certifikací nedisponuje.

- **Labská stezka**

Bohdanečsko leží v těsné blízkosti mezinárodní cyklistické trasy **Labská stezka** (č. 2), která se stává stále více populární a více vyhledávanou. Problémem Bohdanečska je omezené napojení na tuto stezku. Z Pardubic do Bohdanče vede pouze neatraktivní cyklotrasa podél hlavní silnice a průmyslovým areálem v Semtíně. Další napojení na region je až u obce Valy u Přelouče, kde se nachází most přes řeku Labe. Labská stezka prochází územím Bohdanečska v úseku Břehy a Semín.

- **In-line**

Na Bohdanečsku se nachází velmi málo vhodných stezek pro provozování in-line bruslení. Stezky a cesty vhodné pro in-line jsou na těchto trasách: Okruh Dědek – Neratov (3,7 km, cestu využívají zemědělské stroje, část trasy v obci Neratov se nachází hrubší povrch), LB – Živanice (2,3 km), LB – Rybitví (2,8 km)

1.1.2.2.7 Vodní turistika

Opatovický kanál je s menšími obtížemi splavný a využívá se tak k vodní turistice. Na trase se nacházejí mostky a lávky, příp. jiná složitější místa, která nelze podjet a je nutné loď přenášet. V blízkosti Golf Resortu Lázně Bohdaneč se na kanálu nachází úsek zvaný Krokodýlí řeka, kde je možné se projet

na pramici či kánoi od Golfového hřiště po Dolany. Dá se však jet i na druhou stranu a dojet až do Semína. Ve městě fungují dvě půjčovny lodí, půjčovna pramic v penzionu Tillerova vila a půjčovna kánoí v Golf Resortu Lázně Bohdaneč.

- **Krokodýlí řeka**

Krokodýlí řeka je nazýván neoficiální úsek na Opatovickém kanálu od mostku u golfového hřiště po rybníky Ostřice. Na březích kanálu jsou instalovány sošky zvířat a různých objektů, piknikoviště, teepee a bedna s „pokladem“. Jedná se o zajímavou myšlenku jednotlivce ve snaze zatraktivnit okolí města. Zájemci si mohou zapůjčit loďky buď v penzionu Tillerova vila nebo v Golf Resortu Lázně Bohdaneč. V roce 2022 nebyla Krokodýlí řeka nabízena kvůli očekávané údržbě Opatovického kanálu. Tato myšlenka skrývá určitý potenciál a určitě by bylo dobré ji více uchopit. Pokud by našly názorovou shodu zainteresované subjekty, mohly by spolupracovat, projekt zoficiálnit, vylepšit vybavení a začít produkt více propagovat s cílem rozšířit nabídku aktivit v regionu.

1.1.2.2.8 Hipostezky a koňská turistika

V těsné blízkosti města Lázně Bohdaneč vede hipostezka, která propojuje Radostov – Lázně Bohdaneč – Heřmanův Městec – Seč – Vysočinu. Na území regionu je stezka 11 km dlouhá a vede po cyklostezce z Hrádku, okolo areálu SEMTINZONE, přes Horecké písničky, Tillerovo sedátko, Kuttnerovu kapličku, dále ulicí Pod Kasárny, kde se napojuje na NS Gočárův okruh, kolem hřbitova a zahrádek, odkud pak už vede na Černou u Bohdanče a Živanice. Pro koňskou turistiku hovoří i blízkost Kladrub nad Labem (UNESCO) a Pardubic, které jsou mj. spojeny s Velkou pardubickou steepplechase a dalšími jezdeckými závody. Zároveň se Turistická oblast Pardubicko zaměřuje mj. na propagaci koňské tematiky, jezdeckých rančů a stájí. Kůň bude též významným prvkem grafiky propagačních materiálů nejen Pardubic, ale pravděpodobně i pro celé Pardubicko.

Významné rekreační oblasti a možný budoucí rozvoj

V regionu Bohdanečsko se nachází celkem tři nejčastěji navštěvované oblasti:

- **Lázně Bohdaneč a okolí** – Lázeňské město je v regionu Bohdanečska nejnavštěvovanějším místem. Je to dáno jednak existencí lázní a jednak větším množstvím atraktivit v okolí (golfové hřiště, tři naučné stezky, NPR Bohdanečský rybník a rybník Matka). Ve městě a blízkém okolí je umístěno nejvíce ubytovacích kapacit s jednoznačně největším počtem přespání v rámci celého Pardubicka. Stejně tak se zde nachází největší počet stravovacích zařízení. K oblasti náleží i obce Bukovka a Dolany. V Dolanech probíhá těžba písku, kdy po dokončení těžby budou těžební plochy zatopeny vodou a budou sloužit k rekreaci. Pozemky jsou ve vlastnictví obce Dolany. Obec by ráda místo zrevitalizovala a zpřístupnila veřejnosti. Konkrétní využití se momentálně hledá.
- **Břehy a okolí** – Ve Břehách se nachází Autokemp Buňkov se stejnojmenným rybníkem a vyhledávaný Výrovský okruh. V autokempu je provozována restaurace.
- **Semín** – Semín je stále více vyhledávaný. Atraktivitě nahrává i blízká vzdálenost hřebčína v Kladrubech nad Labem. Přímo ve vesnici se nachází Zámecký pivovar Semín, procházející revitalizací, dále Semínský přesyp, Semínský akvadukt, svou cestu zde končí Opatovický kanál. Semínem prochází Východočeská Svatojakubská cesta. V obci se nachází restaurace a taverna.

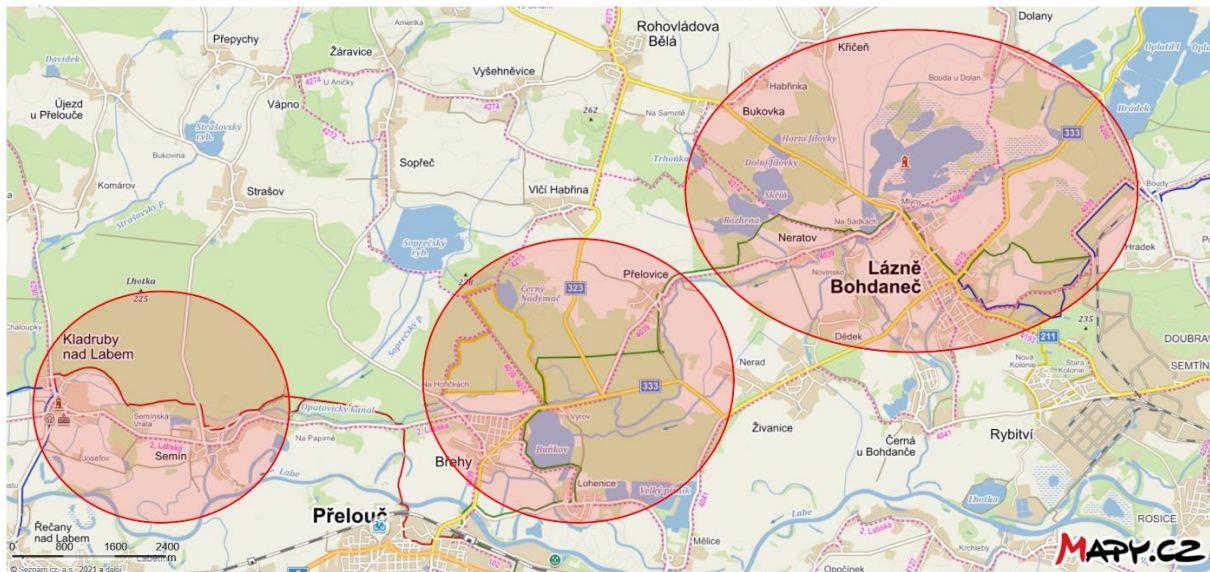
Všechny tři oblasti mají společné rysy - jsou zalesněné a často vyhledávané k procházkám v přírodě, zároveň jimi protéká Opatovický kanál. Vzhledem k jejich poloze je lze propojit do jedné velké oblasti. Tato skutečnost skrývá potenciál regionu k nenáročné cykloturistice a volnočasovým aktivitám v přírodě po vzoru jiných oblastí (Městské lesy Hradec Králové, Městské lesy Chrudim). K rekreační oblasti by se mohly napojit i další obce (např. Strašov, Vápno, Žáravice) a došlo by tak k rozšíření území pro volnočasové aktivity.

Propojením měst Lázně Bohdaneč a Pardubice městskou hromadnou dopravou je i tato oblast dostupnější pro obyvatele a návštěvníky města Pardubice. Město Lázně Bohdaneč zvažuje prodloužení trolejbusové linky č. 3 až k mlýnu na konci města směrem na Prahu. To by výrazně napomohlo

dostupnosti Bohdanečského rybníku, Opatovického kanálu a obce Neratov s naučnou stezkou Pernštejnskými rybníky.

Pokud by se zavedlo pravidelnější autobusové napojení města Lázně Bohdaneč a obce Kladruby nad Labem, stala by se celá oblast dobře dopravně dostupná pro návštěvníky destinace. Rekreační oblast by byla potřeba vybavit nástupními místy, zajímavou infrastrukturou pro trávení volného času (herní prvky, infoceďule, griloviště, místo pro opékání buřtů apod.). Musely by být upraveny cesty tak, aby se po nich dalo bezpečně jezdit na kole, případně by mohl být vystaven on-line okruh. Bylo by potřeba navázat kontakt s majiteli lesů a zahájit dialog a hledání společného řešení.

Obr. 3 Významné rekreační oblasti Bohdanečska

Zdroj: MAPY.cz, vlastní zpracování

1.1.2.3 Marketingová komunikace

Region Bohdanečsko nemá vlastní destinační společnost ani jiný podobný subjekt, který by zaštiťoval celý region a komunikoval směrem ven. Komunikace směrem ven probíhá přes DMO vyššího řádu a to destinační společnost TO Pardubicko – Perníkové srdce Čech, která má na starosti komunikaci za celý region Pardubicko. TO Pardubicko si sama zpracovává informace, píše články (Turistické noviny Východní Čechy), postuje příspěvky na FB o kulturních a zajímavých aktivitách v celém regionu, příspěvky na Instagram, příležitostně pořizuje fotografie a videa z regionu, vydává propagační materiály za celou oblast Pardubicko, jehož je Bohdanečsko součástí, organizuje setkání aktérů, semináře či workshopy pro aktéry z oblasti cestovního ruchu a pravidelné exkurze pro zaměstnance IC.

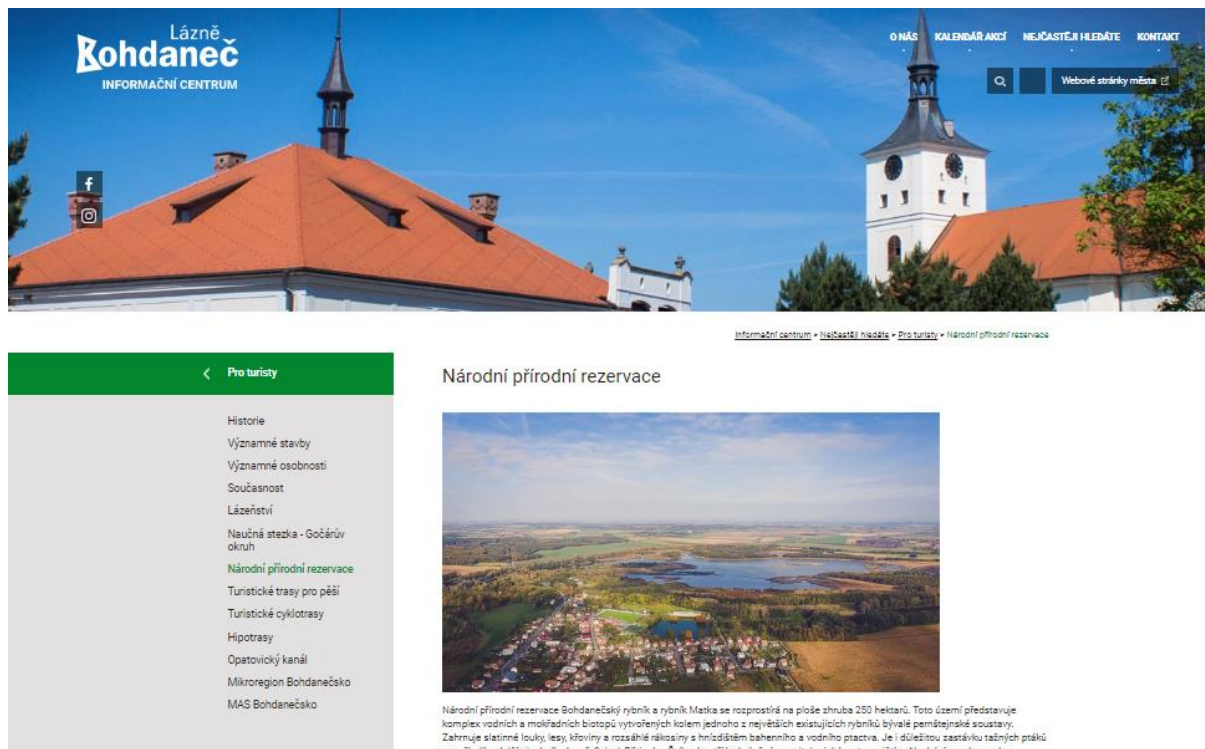
Internetové stránky IC Lázně Bohdaneč

MIC Lázně Bohdaneč spravuje vlastní webové stránky <https://lazne.bohdanec.cz/ic/>. Na titulní straně se nachází přehled aktuálních akcí a kontakt a dále odkazy: pro turisty, místní firmy, ubytování a stravování, zpravodaj.

Pod odkazem „Pro turisty“ se nachází seznam dalších odkazů týkajících se především města Lázně Bohdaneč (Historie, Významné osobnosti, Významné stavby, Naučná stezka Gočárův okruh, Lázeňství apod). V případě hipotras se otevře stránka www.topardubicko.cz. Dále se v menu nachází odkaz na web Mikroregionu Bohdanečsko a MAS Bohdanečsko.

Na první pohled působí stránky MIC jednoduše a přehledně. Informace na internetových stránkách jsou aktuální. Po kliknutí na odkaz MAS Bohdanečsko a mikroregionu Bohdanečsko se stránka otevře ve stejném okně. Na stránce se nenachází proklik na web TO Pardubicko.

Obr. 4 Úvodní strana webu MIC

Zdroj: <https://lazne.bohdanec.cz/ic/>

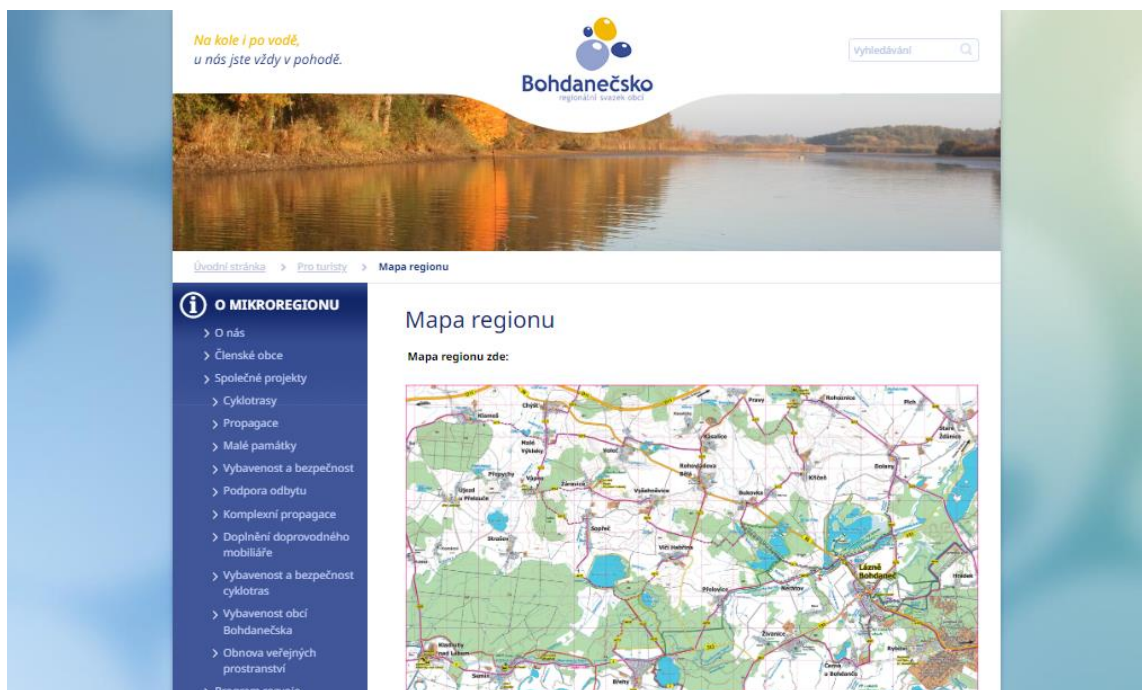
Internetové stránky mikroregionu Bohdanečsko

Na internetových stránkách <http://www.bohdanecsko.cz/> se nachází informace z celého regionu. Stránky jsou rozčleněny na dvě sekce: „O mikroregionu“ a „Pro turisty“. Z informací na webu je zřejmé, že přibližně do r. 2014/2015 byly prováděny společné aktivity na rozvoj regionu v oblasti cestovního ruchu (odbyt produkce, cyklotrasy, brožura 500 let Opatovického kanálu, oprava drobných památek). Na webu se nenachází prokliky na MAS Bohdanečsko a TO Pardubicko.

Informace na těchto stránkách působí přehledně. Omezují se na pouhý výčet, případně popis, míst v regionu, bez vložení atraktivních fotografií a bez jakéhokoliv tematického propojení souvislostí či subjektů (vodácká turistika – kde je možno si zapůjčit loď a pádla, odkaz na TO Pardubicko). Zejména v části pro turisty nejsou informace aktualizovány (viz přehled možností ubytování a stravování v regionu).

Mikroregion Bohdanečsko používá slogan: Na kole i na vodě, u nás jste vždy v pohodě.

Obr. 5 Úvodní strana webu Mikroregionu Bohdanečsko

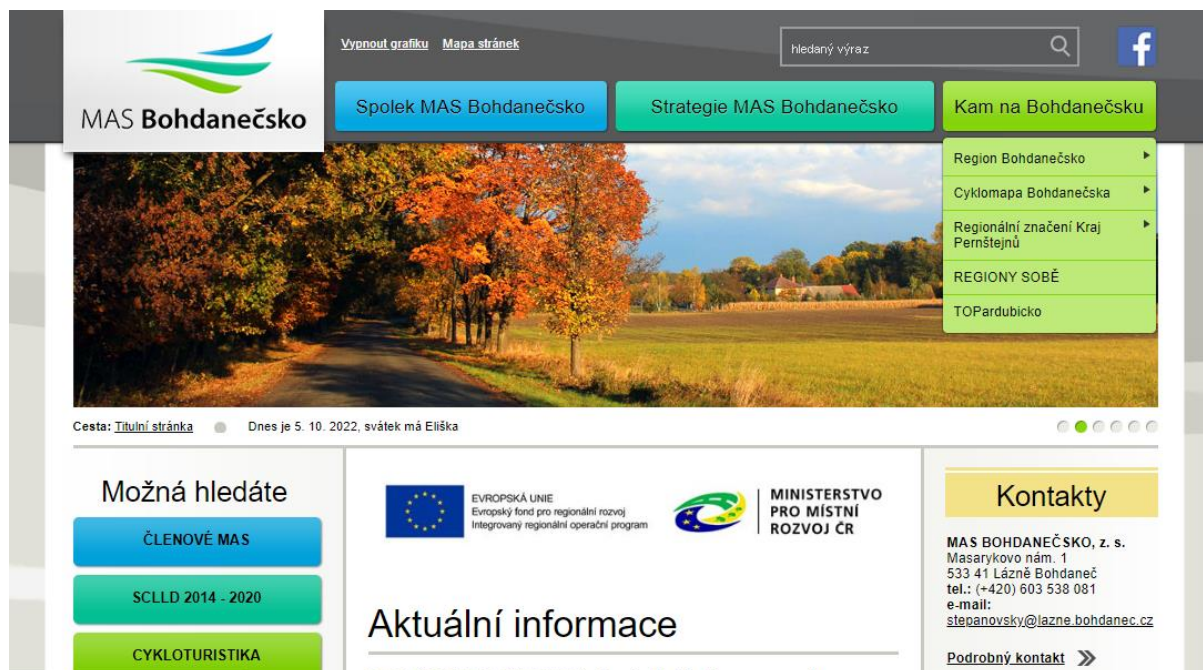

Zdroj: <http://www.bohdanecko.cz/>

Internetové stránky MAS Bohdanečsko

Dalším subjektem, který v regionu na svých internetových stránkách prezentuje Bohdanečsko, jsou Internetové stránky MAS Bohdanečsko. Na nich se též nachází část určená pro turisty „Kam na Bohdanečsku“. Nabízí turistům informace po tematických celcích Rybníkářství, Lázeňství, Architektura, Naučné stezky, Cyklomapa regionu Bohdanečsko a dále odkazy na regionální značku KRAJ PERNŠTEJNŮ regionální produkt, Regiony sobě a TO Pardubicko. Výhodou jsou odkazy a prokliky na www stránky, FB stránky zmíněných subjektů, případně zveřejnění dalších kontaktů. I tyto stránky, resp. část určená pro turisty není pravidelně aktualizována a nachází se tam zastaralé informace nebo chybí informace nové. Na podzim 2022 bude MAS spouštět nové internetové stránky.

Obr. 6 Úvodní strana webu MAS

Zdroj: <http://mas-bohdanecsko.cz/>

Region Bohdanečsko je dále prezentován na těchto webech a sociálních sítích:

- www.topardubicko.cz

Internetové stránky destinační společnosti Pardubicko – Perníkové srdce Čech obsahují informace o celém regionu Pardubicko a věnují se propagaci aktivit v rámci cestovního ruchu. Kancelář TO Pardubicko vkládá na stránky informace o jednotlivých aktivitách, místech a tyto informace aktualizuje. Akce v kalendáři událostí jsou čerpány z portálu CZeCOT. Stránky obsahují informace o Bohdanečsku. Stránky budou v dohledné době procházet redesignem.

- www.vychodni-cechy.info

Internetové stránky provozuje Destinační společnost Východní Čechy. Stránky obsahují informace za celý region Východní Čechy – region Pardubicko, Chrudimsko-Hlinecko, Kralický Sněžník, Orlické hory a Podorlicko a Českomoravské pomezí. Informace na internetových stránkách bývají u některých míst/subjektů velice stručné, případně neaktuální.

- www.vychodoceskejsvet.cz

Jedná se o nový projekt Destinační společnosti Východní Čechy, který je postaven na specifické mluvě v regionu, tj. na koncovce -ej. Ve výčtu nejzajímavějších míst se nachází pouze „Opatovické kanál“. Na stránkách je úplně opomíjena rybníkářská tematika v souvislosti s rodem Pernštejnů a jediné lázně v kraji. Dále je na webu www.vychodoceskejsvet.cz mapa Pardubického kraje, kde region Bohdanečska reprezentují pouze 4 lokality: Opatovický kanál, Sopřečský kanál, NS Bohdanečskými rybníky a lovecký zámeček v Rohoznici. Tento výčet je neúplný a chybí tam hlavní atraktivity regionu.

- Facebook

Na FB neexistuje subjekt, který by se staral o celé Bohdanečsko. Existují však subjekty, které vkládají informace z regionu na FB – MIC, MAS Bohdanečsko, TO Pardubicko – jejich zaměření však není pouze Bohdanečsko nebo naopak celé Bohdanečsko nebo se nevěnují jen tématice cestovního ruchu (MAS Bohdanečsko). MIC LB má 887 sledujících, MAS Bohdanečsko má 594 sledujících, TO Pardubicko má 6,4 tis. sledujících (31. 8. 2022).

- Instagram

Instagramový účet [lazne_bohdanec](#) má 396 sledujících. Informace na instagramu jsou spíše informativního rázu. Jsou tam vkládány informace o kulturních akcích, případných změnách provozní doby, info ohledně epidemiologické situace a fotografie z fotbalového hřiště.

Při zadání hesla „bohdanecko“ byly na Instagramu nalezeny 4 fotografie, které sdíleli tyto subjekty: TO Pardubicko, Golf Resort Lázně Bohdaneč, Destinační společnost Východní Čechy a zastoupení CzechTourism v Portugalsku.

MIC Lázně Bohdaneč spravuje instagramový účet [infocentrum_lb](#), kde jsou fotografie zejména z akcí, které MIC organizovalo v Lázních Bohdanči. Celkový počet sledujících je 186. Příspěvky se vyvěšují nárazově, většinou když se koná nějaká akce.

Prezentace na cyklowebch

- www.ceskojede.cz

Projekt informačního portálu www.ceskojede.cz se zaměřuje na komplexní podporu cykloturistiky a dalších sportů v ČR. Hlavním cílem projektu je sjednocení produktové nabídky pro aktivní turismus, jako cykloturistika, horská kola, běžecké lyžování, golf, in-line brusle a vodáctví. Realizátorem projektu je Asociace měst pro cyklistiku ve spolupráci s Českou centrálou cestovního ruchu CzechTourism, SČR a dalšími partnery. Cílem projektu Česko jede je podpořit domácí cestovní ruch zaměřený na aktivní turismus.

Na informačním portálu www.ceskojede.cz Bohdanečko není vůbec zastoupeno, přitom má co nabídnout. Na webu by bylo možné informovat o NS, Golf Resort Lázně Bohdaneč, možnost sjíždění Opatovického kanálu na loďkách, Cyklotrasa LB – Kladruby nad Labem, Ptačí rozhledna a Bohdanečský rybník. Žádná z těchto informací se na internetových stránkách nenachází.

- Aplikace Na kole i pěšky

Aplikace Na kole i pěšky je mezi uživateli oblíbená. V aplikaci je region Bohdanečko zastoupen. Za region tam je uveden seznam stezek, zejména cyklotras, a seznam bodů zájmu. Některé informace v aplikaci již nejsou aktuální, nejsou tam zaznamenána nová místa a atraktivita. Data do aplikace zadává TO Pardubicko a na podzim 2022 se chystá aktualizace dat.

- Kudy z nudy

Portál Kudy z nudy byl zřízen agenturou CzechTourism a je plněn buď jednotlivými aktéry, případně MIC Lázně Bohdaneč a TO Pardubicko. Na portálu Kudy z nudy jsou informace za region obsaženy.

Turistické vizitky

Sběr turistických vizitek je mezi turisty stále populárnější. Projekt turistických vizitek si klade za cíl podpořit vášeň k turistice, motivovat k cestování a usnadnit objevování nových míst s možností zaznamenat si své zážitky. Turistické vizitky též fungují jako marketingový nástroj. Prostřednictvím turistických vizitek lze propagovat nejen známá místa z oblasti turistiky, ale i kultury, sportu či gastronomie. Turistické vizitky jsou populární napříč všemi generacemi, zejména u rodin s dětmi a seniorů, kteří mají na cestování více času.

Na Bohdanečsku se prodávají pouze 3 vizitky:

- Kostel sv. Jana Křtitele v Semíně – CZ – 2744 – prodejní místo: Hostinec Na Haldě, OU Semín
- Opatovický kanál: CZ – 3355 – prodejní místo: IC LB, KIC Přelouč, OÚ Semín, Hostinec Na Haldě
- Lázně Bohdaneč: CZ – 1504 – IC Lázně Bohdaneč

Obr. 7 Aktuální turistické vizitky

Návrhy na další místa vyobrazená na turistické vizitce:

- Autokemp Buňkov
- Bohdanečský rybník a rybník Matka
- Břehy – mlýn Výrov
- Cukrárna Rohovládova Bělá
- Gočárův Pavilon
- Kostel sv. Máří Magdalény v Lázních Bohdanči
- Lávka mjr. Aubrechta
- Kostel sv. Máří Magdalény v Řečanech nad Labem
- Musílkova ptačí pozorovatelná
- NS Pernštejnskými rybníky - Neratov
- Renesanční radnice v Lázních Bohdanči
- Semínský zámecký pivovar
- Semínský akvadukt
- Sopřečský kanál a Černý Nadýmač

1.1.3 Selektivní předpoklady

Selektivní předpoklady reprezentují způsobnost oblasti účastnit se na cestovním ruchu. Dělí se na objektivní a subjektivní. Selektivní subjektivní předpoklady jsou založeny na individuálním vnímání a potřebách každého člověka, které tyto předpoklady ovlivňují. Tyto předpoklady představují vlastní motiv účastníků cestovního ruchu k cestování. Jedná se zejména o psychologické pohnutky, které ovlivňuje reklama, módnost, propagace cestovních kanceláří, znalost jazyků a mnoho dalších. Selektivní objektivní předpoklady jsou demografické, urbanizační, ekonomické, sociální, politické, ekologické předpoklady.

1.1.3.1 Objektivní předpoklady

1.1.3.1.1 Demografické předpoklady

Počet obyvatel v regionu mírně narůstá. Region se nepotýká s problémem stárnutí populace. V regionu průběžně probíhá výstavba nových rodinných domů a stěhují se do něj mladé rodiny s dětmi, což vyvažuje stále vyšší počet seniorů a index stárí tak stagnuje. Hustota zalidnění je 87 obyvatel/km², což je výrazně méně oproti větším územním celkům Pardubickému kraji a České republice. Nižší hustota zalidnění je dána venkovským charakterem oblasti.

1.1.3.1.2 Urbanizační předpoklady

Region Bohdanečsko je žádaným místem pro život, což dokazuje neustálý pozvolný růst počtu obyvatel i počtu nově postavených bytů. Region se nachází v atraktivní oblasti v dojezdové vzdálenosti za prací a službami (Hradec Králové, Pardubice, Přelouč). Vzhledem k blízkosti a dobré dostupnosti dálnice D11 se zejména severní část regionu jeví jako vhodná pro pravidelné dojíždění za prací do Prahy.

V souvislosti s plánovanou velkou výstavbou rodinných domů v některých obcích (Sopřeč, Rybitví, Živanice, Strašov) lze očekávat potřebu integrace nově přistěhovaných mezi starousedlíky v těchto obcích a příliv mladých rodin s dětmi.

1.1.3.1.3 Sociální předpoklady

Na území MAS Bohdanečsko se nenacházejí sociálně vyloučené lokality. Jak již bylo zmíněno, do regionu se stěhují mladé rodiny s dětmi, které ve volném čase vyhledávají atraktivní místa a aktivity

pro ně vhodné. V regionu se navyšuje i počet seniorů. Právě aktivní pohyb je pro tuto skupinu důležitý pro udržení vitálního života. Fond volného času se s technologickým pokrokem ve společnosti obecně zvyšuje.

1.1.3.1.4 Ekonomické předpoklady

Na obyvatele nejen České republiky dopadají události minulých let. V roce 2020 vypukla celosvětová epidemie COVID-19, která ochromila ekonomickou a hospodářskou činnost napříč všemi světadíly. V únoru 2022 vypukla válka na Ukrajině. Dopady války se promítají do životů běžných občanů v celé EU a budou se promítat i v následujících letech. Kolísání cen pohonných hmot, růst inflace, cen potravin, služeb a energií, kdy se pro mnoho lidí stávají zálohy na energie nezvladatelnou položkou rozpočtu, vede lidi k šetření.

1.1.3.1.5 Ekologické předpoklady

Na území regionu, s výjimkou obce Rybitví, nejsou zjištěna závažná ekologická zatížení. Jako nejvíce zatížená lokalita je oblast ALIACHEM OZ Synthesia na k.ú. obce Rybitví, malou částí na k.ú. obcí Černá u Bohdanče a Srnojedy. V oblasti byly prokázány těžké kontaminanty. Jedná se o záplavové území. V lokalitě již probíhá náprava. V území se nachází 15 objektů brownfield. Území se potýká se zhoršenou prostupností krajiny (absence polních cest, pěšin a mostků). Pohyb osob i zvíře je omezen zejména vodními toky a frekventovanými silnicemi.

1.1.3.1.6 Bezpečnostní předpoklady

Česká republika je považována za bezpečný region, a to jak z hlediska přírodních nebezpečí, tak z hlediska kriminality. Bezpečnost v regionu Bohdanečsko v oblasti ochrany obyvatel zajišťuje Policie ČR, zdravotnická záchranná služba, Hasiči Pardubického kraje a Jednotky sboru dobrovolných hasičů (JSDH), které jsou součástí efektivně fungujícího Integrovaného záchranného systému Pardubického kraje. Každodenní bezpečnost a ochranu obyvatel zajišťuje Městská policie Lázně Bohdaneč, Přelouč a Chvaletice, které působí na území MAS Bohdanečsko. Index kriminality ve všech správních obvodech vykazuje oproti indexu kriminality České republiky velmi nízké hodnoty. Na území je minimální riziko přírodních nebezpečí (záplavy, větrné bouře, tornáda, sněhové laviny apod.) Jediným větším rizikem jsou požáry v letních měsících.

1.1.3.2 Subjektivní předpoklady

Vlivem celosvětové pandemie v letech 2020-2022 se začalo měnit i chování turistů a návštěvníků. Lidé obecně začali vyhledávat více přírodních lokalit, které nejsou příliš navštěvované a touží spíše po autentických zážitcích. I doba dovolené se zkracuje a zároveň je uskutečňována častěji v průběhu roku. Rozhodující začíná být i cena. Bohdanečsko není příliš známou turistickou destinací. Jednak se nachází na Pardubicku v Pardubickém kraji, který je celkově v rámci České republiky málo navštěvovaný a jednak zde až donedávna nebyly žádné TOP památky. Se zapsáním Kladrub nad Labem mezi památky UNESCO se může situace lehce měnit. Lidé rádi objevují nová místa a zároveň touží po odpočinku a relaxaci. Z tohoto pohledu se může jednat o dobrou příležitost pro region Bohdanečsko. Bohdanečsko není módní destinací, jedná se spíše o skrytý potenciál, který region nabízí.

1.2 ANALÝZA NÁVŠTĚVNOSTI A SPOTŘEBITELSKÉHO CHOVÁNÍ

1.2.1 Návštěvnost hromadných ubytovacích zařízení

Tato podkapitola vychází zejména ze zjištění při tvorbě Strategie rozvoje cestovního ruchu pro turistickou oblast Pardubicko 2022–2026. Data byla doplněna o roky 2020 a 2021.

Hromadná ubytovací zařízení jsou zařízení s minimálně pěti pokoji a zároveň deseti lůžky, která pravidelně (nebo nepravidelně) poskytují přechodné ubytování hostům (včetně dětí) za účelem dovolené, zájezdu, lázeňské péče, služební cesty, školení, kurzu, kongresu, symposia, pobytu dětí ve škole v přírodě, v letních a zimních táborech. Jsou členěna podle kategorie, určující druh ubytovacího zařízení a třídy stanovující požadavky na vybavení, úroveň a rozsah služeb spojených s ubytováním. Mezi hromadná ubytovací zařízení patří hotely, pensiony, turistické ubytovny, chatové osady, kempy a ostatní ubytovací zařízení.

Host v ubytovacím zařízení je každá osoba z České republiky a ciziny včetně dětí (kromě personálu a majitelů ubytovacího zařízení), která použila služeb ubytovacího zařízení k přechodnému ubytování z výše uvedených důvodů. Mezi hosty se nezapočítávají osoby, které používají služeb ubytovacího zařízení pro přechodné ubytování za účelem zaměstnání či řádného studia. Doba pro přechodné ubytování, kdy lze hosta považovat za účastníka cestovního ruchu, nesmí být delší než 1 rok.

Tab. 6 Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních v TO Pardubicko 2012-2021

	Hosté celkem	v tom		Přenocování celkem	v tom		Průměrný počet přenocování (nocí)
		rezidenti	nerezidenti		rezidenti	nerezidenti	
2012	111 869	91 463	20 406	397 484	342 644	54 840	3,6
2013	112 828	91 368	21 460	356 353	295 389	60 964	3,2
2014	103 610	81 886	21 724	352 191	289 249	62 942	3,4
2015	108 726	84 850	23 876	387 186	312 293	74 894	3,6
2016	110 823	85 630	25 193	405 352	327 261	78 091	3,7
2017	122 985	96 721	26 264	428 741	346 321	82 420	3,5
2018	122 457	95 866	26 591	429 316	340 502	88 814	3,5
2019	132 476	106 108	26 368	445 416	358 573	86 843	3,4
2020	77 421	67 464	9 957	260 558	227 509	33 049	3,4
2021	98 139	84 056	14 083	292 834	243 672	49 162	3

Zdroj: ČSÚ

Dle dat ČSÚ je zřejmé, že počet hostů v HUZ se v letech 2021–2019 v rámci celého Pardubicka postupně navyšoval. K navýšení počtu přenocování však docházelo ve všech oblastech v celé České republice. Velký propad v letech 2019-2020 byl způsoben epidemií COVID 19 a přijatými opatřeními k zamezení šíření viru, propad se opět projevil na celém území ČR. V meziročním srovnání let 2012–2018 došlo v turistických oblastech k průměrnému nárůstu počtu ubytovaných v HUZ k 44,1 %. V porovnání s ostatními destinacemi je procentuální nárůst počtu ubytovaných v HUZ na Pardubicku vůbec nejnižší s hodnotou nárůstu 9 %.

Tab. 7 Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních v Lázních Bohdanči 2021-2021

	Hosté celkem	v tom		Přenocování celkem	v tom		Průměrný počet přenocování (nocí)
		rezidenti	nerezidenti		rezidenti	nerezidenti	
2012	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.
2013	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.
2014	14 076	13 726	350	149 312	148 271	1 041	10,6
2015	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.
2016	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.
2017	16 514	15 920	594	186 587	185 142	1 445	11,3
2018	17 054	16 402	652	183 042	181 363	1 679	10,7
2019	18 336	17 666	670	184 116	182 609	1 507	10
2020	10 894	10 581	313	102 549	101 836	713	9,4
2021	20 227	20 021	206	91 757	91 263	494	4,5

Zdroj: ČSÚ

Mnohem lépe vychází turistická oblast ve srovnání průměrné délky pobytu. Zejména díky přítomnosti Léčebných lázní Bohdaneč a tamních dlouhodobějších léčebných pobytů je průměrná doba přenocování za rok 2018 šestá nejvyšší z 37 sledovaných oblastí s hodnotou 3,5 noci na osobu. Celkový trend zkracování délky dovolených se Pardubicka samozřejmě týká a v poklesu délky pobytu mezi lety 2012 a 2018 se ve srovnání s ostatními destinacemi nachází zhruba uprostřed všech sledovaných oblastí. Přehled využití ubytovacích kapacit ukazuje tabulka č. 5. Počet lůžek v HUZ má klesající tendenci. V opačném směru roste počet přenocování. Využití kapacit HUZ tak logicky roste. Za rok 2019 činí 28 %.

Tab. 8 Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních v Pardubicích 2012-2021

	Hosté celkem	v tom		Přenocování celkem	v tom		Průměrný počet přenocování (nocí)
		rezidenti	nerezidenti		rezidenti	nerezidenti	
2012	68 459	51 964	16 495	169 412	125 083	44 329	2,5
2013	69 750	52 011	17 739	170 312	119 712	50 600	2,4
2014	62 191	42 667	19 524	138 227	80 708	57 519	2,2
2015	65 894	44 774	21 120	151 777	83 122	68 655	2,3
2016	65 453	43 876	21 577	151 672	81 892	69 780	2,3
2017	73 772	51 522	22 250	168 543	96 224	72 319	2,3
2018	73 876	52 295	21 581	172 952	96 723	76 229	2,3
2019	77 201	55 539	21 662	175 147	100 300	74 847	2,3
2020	43 511	35 189	8 322	100 848	71 727	29 121	2,3
2021	51 398	38 927	12 471	127 956	83 064	44 892	2,5

Zdroj: ČSÚ

Počet lůžek v oblasti TO Pardubicko ve sledovaném období 2012–2021 postupně klesá, viz Tab. . Počet přenocování v oblasti naopak postupně rostl až do roku 2019, docházelo tak logicky ke zvýšení využití kapacity. Před vypuknutím epidemie činilo využití kapacity HUZ 28 %. V letech 2020 a 2021 tato čísla poklesla na hodnotu kolem 20 %.

Tab. 9 Využití kapacit v Hromadných ubytovacích zařízeních v TO Pardubicko 2012-2021

	Lůžka	Roční kapacita	Počet přenocování	Využití kapacity
2012	6 660	2 430 900	397 484	16%
2013	6 335	2 312 275	356 353	15%
2014	5 290	1 930 850	352 191	18%
2015	4 319	1 576 435	387 186	25%
2016	4 280	1 562 200	405 352	26%
2017	4 583	1 672 795	428 741	26%
2018	4 335	1 582 275	429 316	27%
2019	4 386	1 600 890	445 416	28%
2020	3 738	1 364 370	260 558	19%
2021	3 969	1 448 685	292 834	20%

Zdroj: ČSÚ, vlastní zpracování

Analýza návštěvnosti na základě dat mobilních operátorů

Zpracovatelský tým Strategie rozvoje cestovního ruchu pro TO Pardubicko 2022–2026 zpracoval analýzu návštěvnosti destinace na základě dat mobilních operátorů. Tato data vychází z dat poskytnutých společností CE-Traffic objednané Destinační společností Východní Čechy. Data pochází z roku 2019.

Prostřednictvím analýzy dat bylo zjištěno, že v regionu Pardubicko se v roce 2019 uskutečnilo o 2 356 523 přenocování více, než je počet přenocování v HUZ (445 416 přenocování) zjištěný z dat ČSÚ. Pravděpodobně se jedná o studenty, pracující či studující mimo oblast, kteří se na Pardubicko občas vrací, dále zaměstnanci velkých zaměstnavatelů, kteří pro ně zajišťují ubytování mimo HUZ, cestující za druhým bydlením, individuální ubytovací zařízení, příp. návštěvy u přátel.

Vyšší návštěvnost byla vyzpozorována o víkendech, v letních měsících, v době konání kulturních akcí (Aviatická pouť, hudební festival České hrady na Kunětické hoře) a v období státních svátků (Velikonoce, 28. září, Vánoce). Nejvyšší počet jednodenní návštěvníků i turistů míří na Pardubicko ze Středočeského kraje, Pardubického kraje, Královehradeckého kraje a z Hlavního města Praha. Nejvíce zahraničních návštěvníků i turistů míří na Pardubicko z Německa. Turisté celkově na Pardubicku nejčastěji stráví 1 až 2 noci.⁸

1.2.2 Návštěvnost atraktivit

Na Bohdanečsku se v roce 2022 nenachází objekt (zámek, hrad, muzeum apod.), kde by mohla být sledována návštěvnost. Takový objekt se v regionu nenacházel ani v minulých letech, což vyplývá ze statistik agentury CzechTourism. Za celý region Pardubicko jsou v roce 2021 nejnavštěvovanější místa Národní hřebčín Kladruby nad Labem, Východočeské muzeum v Pardubicích, Zelená brána a státní hrad Kunětická hora, všechny objekty leží v těsné blízkosti regionu. Z vývoje návštěvnosti v tabulce je zřejmé, že se na návštěvnosti v letech 2020 a 2021 podepsala celosvětová pandemie a z ní plynoucí restrikce. Návštěvnost pardubického zámku výrazně poklesla už v roce 2019, kdy byla zahájena rozsáhlá rekonstrukce objektu. Ze stejného důvodu poklesla návštěvnost hradu Kunětická hora. Oba objekty by měly být na sezonu 2023 již otevřeny v plném rozsahu.

⁸ Strategie rozvoje cestovního ruchu pro turistickou oblast Pardubicko 2021-2025, Analytická část, zdroj: https://www.topardubicko.cz/public/dokumenty/01_ANALYTICK_st_finl.pdf

Tab. 10 Nejnavštěvovanější místa regionu Pardubicko

Návštěvnost turistických cílů v rámci regionu Pardubicko	2017	2018	2019	2020	2021
Východočeské muzeum – zámek Pardubice	136,2 tis.	102,2 tis.	44,0 tis.	20,9tis.	42,9 tis.
Hřebčín Kladruby nad Labem	0 tis.	66,3 tis.	71,7 tis.	14,4 tis.	33,2 tis.
Zelená brána	5,1 tis.	12,0 tis.	13,1, tis.	7,5 tis.	14,7 tis.
Hrad Kunětická hora	40,5 tis.	33,8 tis.	34,2 tis.	21,4 tis.	13,3 tis.
Zámek Choltice	-	-	-	4,0 tis.	11,2 tis.

Zdroj: CzechTourism – www.tourdata.cz. Zpracování: vlastní.

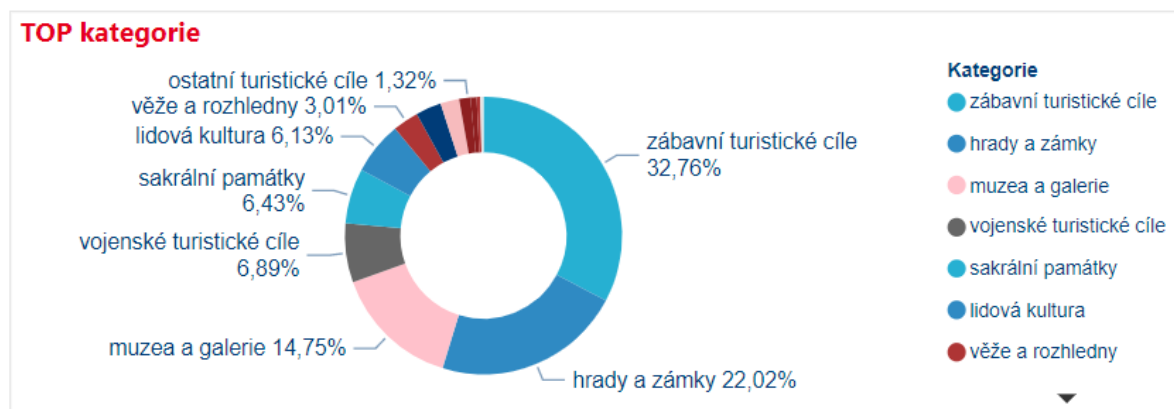
V rámci Pardubického kraje jsou dle statistik nejnavštěvovanější zábavní turistické cíle (Stezka v oblacích a Mamutíkova horská dráha), dále pak hrady a zámky. V rámci celé České republiky jsou nejnavštěvovanějšími atrakcivami jednoznačně zoologické zahrady a aquaparky.

Graf 1 Nejnavštěvovanější turistické cíle v ČR

Zdroj: CzechTourism, www.tourdata.cz

Graf 2 Nejnavštěvovanější kategorie atrakcí v rámci Pardubického kraje v roce 2021

Zdroj: CzechTourism, www.tourdata.cz

Za Bohdanečsko se v budoucnu nabízí zahájit sčítání návštěvníků v zámeckém pivovaru v Semíně, ve vyhlídkové věži kostela sv. Maří Magdalény, v malé vodní elektrárně v Břehách, případně v pavilonu Gočár s komentovanými prohlídkami.

S výjimkou zámeckého pivovaru v Semíně momentálně nelze počítat s nějakým významnějším navýšením návštěvnosti u ostatních objektů vzhledem k jejich charakteru a otevírací době.

Unikátností regionu je příroda, která má své limity. Vyskytují se zde významné přírodní lokality, které je potřeba chránit před masivní turistikou. Unikátností regionu je též jeho poloha, kdy region leží mezi významnými návštěvními místy v rámci Pardubicka, a jeho historie spojená s rodem Pernštejnů a dochovanou rybníční soustavou.

1.2.3 Vyhodnocení dotazníkového šetření

Dotazníkové šetření probíhalo v území v období 2. polovina srpna – 1. polovina října 2022. Dotazníky byly roz distribuovány zejména v okolí města Lázně Bohdaneč (MIC LB, vybraná ubytování), několik dotazníků bylo získáno i osobním dotazováním. Vzhledem k časové a finanční náročnosti bylo však upuštěno od intenzivního osobního dotazování.

Dotazování se zúčastnilo celkem 62 respondentů a jeho cílem bylo zjistit, kdo do regionu jezdí, na jak dlouho a jaké jsou vyhledávané atraktivity, případně jaké služby návštěvníci a turisté využívají. Dotazník byl složen celkem ze sedmi otázek a třech dotazů pro statistické účely.

Z dotazníků se potvrdilo, že nejčastějšími návštěvníky jsou jednoznačně lidé z blízkého okolí, resp. z Pardubického kraje (celkem téměř 30 %), Královehradeckého kraje (13 %) a Hl. m. Praha (18 %), přičemž návštěvníci z Hl. m. Praha se spíše zdrží déle (2-3 dny, příp. 4-6 dní). Návštěvníci z Královehradeckého a Pardubického kraje jsou nejčastěji jednodenní. Častěji přijíždí lidé z kraje Vysočina a z kraje Libereckého, případně Středočeského.

Co se týká věku, nejsilněji byla zastoupena věková kategorie 30-44 let (34 %) a 45-59 let (27 %). Nejméně pak kategorie 75 let a více, kde byli pouze 2 respondenti (3 %).

Návštěvníkům se v regionu nejvíce líbí rybníky (27 %), příroda (24 %), Lázně Bohdaneč (20 %), léčebné lázně (16%), golf (15%), ptačí pozorovatelná (13 %), cyklostezky (11 %).

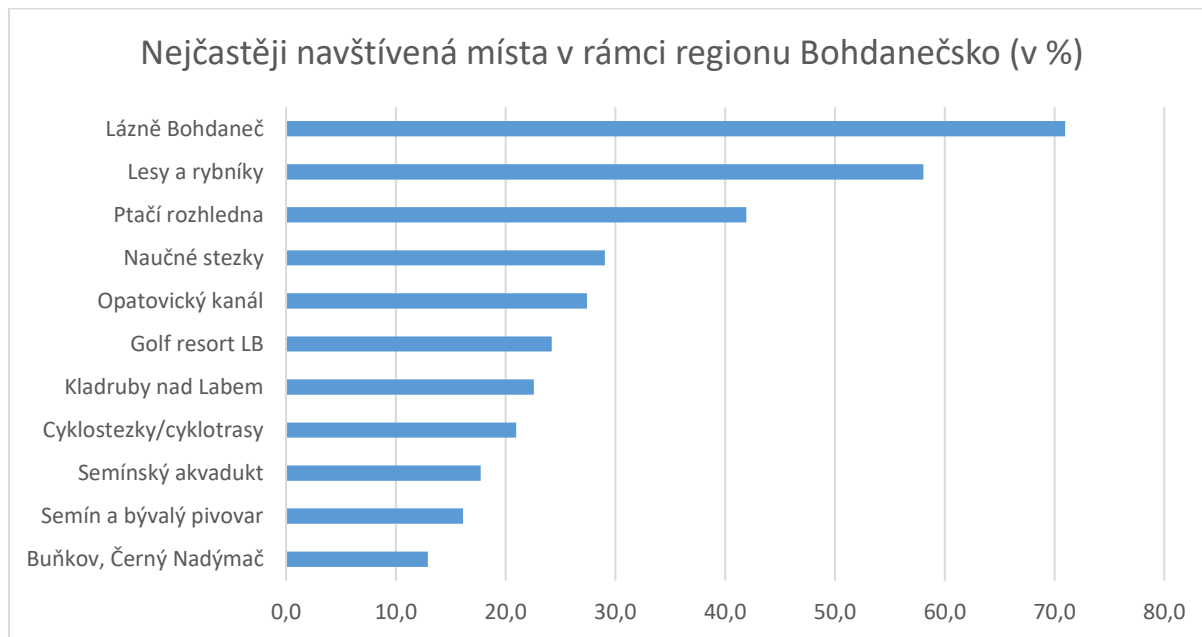
Ze služeb jsou jednoznačně nejvíce využívány gastroslužby. Zejména jednodenní výletníci, případně projíždějící, využijí restauračního zařízení, bistra nebo kavárny (74 %). I další kategorie při delších pobytech využívají gastroslužby, nicméně ne tak často. Specifické je to u lázeňských hostů, kteří se stravují v rámci lázní.

Vzhledem ke kapacitě ubytování v regionu není překvapivé, že nejvíce respondentů bylo ubytováno v Lázních Bohdanči (51 % respondentů), druhou nejčastější odpovědí byly Břehy a Pardubice (7%). Nižší počet respondentů ubytovaných v obci Břehy je pravděpodobně způsoben načasováním sběru dotazníků na konci kempingové sezony.

Respondenti při návštěvě regionu získávají informace zejména návštěvou informačního centra (29 %) anebo od přátel (26 %). 19 % návštěvníků regionu získalo informace na ubytování (celkem tedy 30 % ubytovaných turistů). Internetové stránky www.bohdanecsko.cz (11 %) a www.topardubicko.cz (5 %) nepatřili mezi hlavní vyhledávací zdroje. Respondenti dále zmiňovali obecně internet, google, portál Kudy z nudy případně MAPY.cz.

Nejčastěji navštěvovaná místa v rámci regionu jsou Lázně Bohdaneč (71 %), rybníky a lesy (58 %), ptačí rozhledna (41 %), naučné stezky (29 %), Opatovický kanál (27 %), Golf resort Lázně Bohdaneč (25 %). Cyklotrasy využilo 21 % respondentů. Kladruby nad Labem sice nejsou přímo součástí regionu, nicméně jejich blízkost určující a navštívilo je celkem 22 % respondentů. Další výsledky jsou v následujícím grafu.

Graf 3 Nejčastěji navštívená místa v regionu

Zdroj: Vlastní šetření

Co se týká délky pobytu, přijíždí návštěvníci do regionu nejčastěji buď na jednodenní výlety (37 %) nebo na 2-3 dny, tj. 1-2 noci (32 %). Celkem 18 % respondentů se v regionu zdrželo na 4-6 dní a 13 % respondentů se zdrželo na 7 a více dní.

42 % respondentů trávilo výlet nebo dovolenou na Bohdanečsku se svým partnerem. 31 % respondentů trávilo dovolenou nebo výlet na Bohdanečsku s rodinou a 19 % se svými přáteli. Zbývající respondenti, zejména lázeňští hosté, trávili dovolenou sami.

1.2.4 Vyhodnocení zájezdu delegace z MAS Hanácké království

Ve dnech 16. – 18. 8. 2022 byl region navštíven delegací starostů a členů MAS Hanácké Království. MAS Bohdanečsko pro ně připravilo kompletní a komplexní program s cílem představit region a ukázat jeho bohatství v přírodní a historických souvislostech. Byly domluveny odborné výklady s odborníky na dané téma na navštívených místech (Kostel sv. Maří Magdalény, léčebné lázně, rybníční hospodářství, zámecký pivovar Semín, obec Neratov, Jedlé houby p. Václavíka, statek Dolany, Kladruby nad Labem, malá vodní elektrárna v mlýně Výrov v Břehách). Z důvodu velkého počtu účastníků zájezdu a malé kapacity ubytovacích zařízení v regionu, byli účastníci ubytováni v hotelu TRIM v Pardubicích.

Obr. 8 Prohlídka Léčebných lázní Bohdaneč

Foto: archiv MAS Bohdanečsko©

Účastníci navštívili tato místa:

1. den:

- Město Lázně Bohdaneč
 - Léčebné lázně Bohdaneč a odborný výklad o historii lázní a Gočárově pavilonu
 - Kostel sv. Maří Magdalény, prohlídka bytu a vyhlídka z věže
 - Rybniční hospodářství, historie Pernštejnů a operace Silver A na Bohdanečsku
- Dolany
 - Jedlé Houby s výkladem p. Václavíka
 - Statek Dolany, prohlídka penzionu, večere ve stodole

2. den:

- Kladruby nad Labem
 - Prohlídka stájí s odborným výkladem
- Zámecký pivovar Semín
- Mlýn Výrov a malá vodní elektrárna v Břehách
- Obec Neratov, péče o krajinu a aktivity spolku Pestré Polabí
- Rybí raut v Hospůdce Pod Radnicí v Lázních Bohdanči

3. den:

- Kunětická hora
- Farma Apolenka v Pardubicích

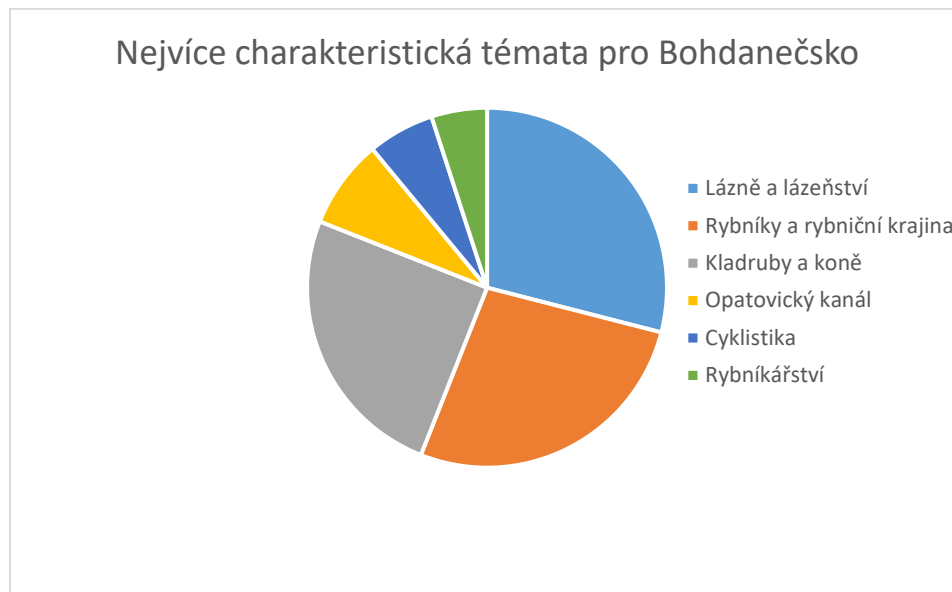
Vyhodnocení zájezdu

Účastníkům byl po dvou dnech strávených na Bohdanečsku, rozdán dotazník, kde měli odpovědět na 5 otázek. (Pozn. k vyplnění došlo před návštěvou Kunětické hory)

1) Co myslíte, že nejvíce charakterizuje region Bohdanečsko?

Dle odpovědí 39 respondentů nejvíce charakterizují region rybníky a vodní plochy, rybníkářství, dále lázně a lázeňství, koně, cyklistika, rovinatá krajina, město Lázně Bohdaneč.

Graf 4 Nejcharakterističtější témata

Zdroj: Vlastní šetření

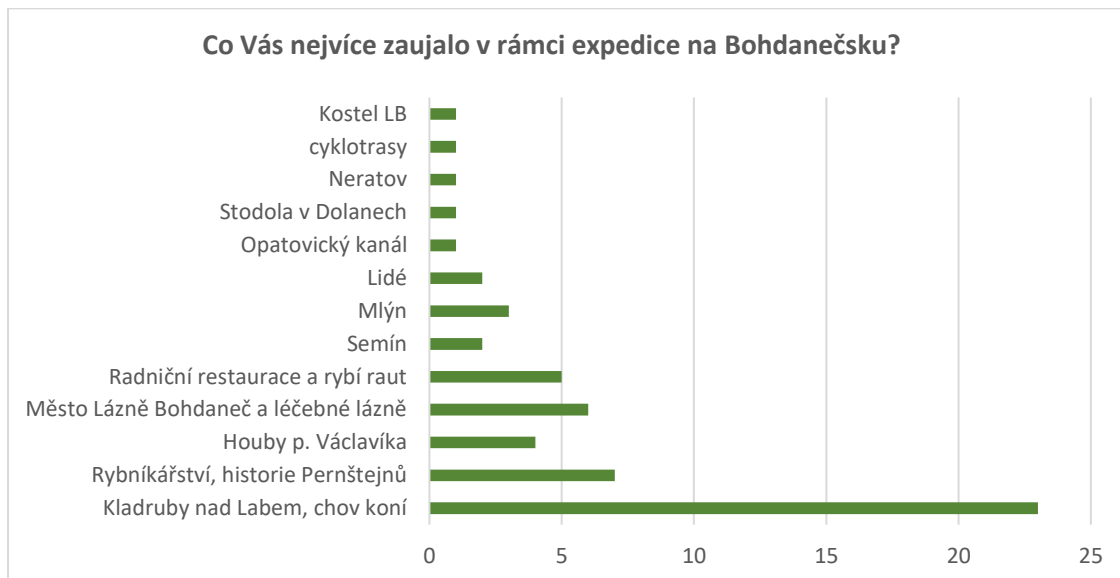
2) Jaké dojmy ve Vás region zanechal?

Na základě odpovědí, lze vyvodit, že návštěva regionu v návštěvnicích vyvolala silné emoce. Respondenti poukazovali na vstřícné a pohostinné lidi v regionu, čisté a upravené vesnice, pestrost regionu. Průvodci byli podle účastníků fundovaní odborníci. Zaujala je též historie rodu Pernštejnů. Příroda na účastníky působila klidným, uvolňujícím a relaxačním dojmem.

3) Co Vás nejvíce zaujalo v rámci expedice na Bohdanečsku?

Je zřejmé, že atraktivita regionu v porovnání s památkou UNESCO nemohou obstát a být konkurenceschopné. Bohdanečsko v současné době nenabízí silný a jednoznačný produkt, který by turisty více zaujal. V porovnání atraktivit pouze v rámci Bohdanečska, tj. bez Kladru nad Labem, účastníky nejvíce zaujalo rybníkářství a historie Pernštejnů. Na druhém místě se umístilo město Lázně Bohdaneč, na třetím místě návštěva restaurace a rybí raut. I přes nižší počet respondentů lze ale vyvodit, že rybníkářství, krajina s tím spojená, historie Pernštejnů, Lázně Bohdaneč a ryby (gastronomie) mohou vytvořit ucelený produkt, který bude jedinečný a který bude rozšiřovat nabídku atraktivit celé oblasti Pardubicko.

Graf 5 Nejzajímavější atraktivity

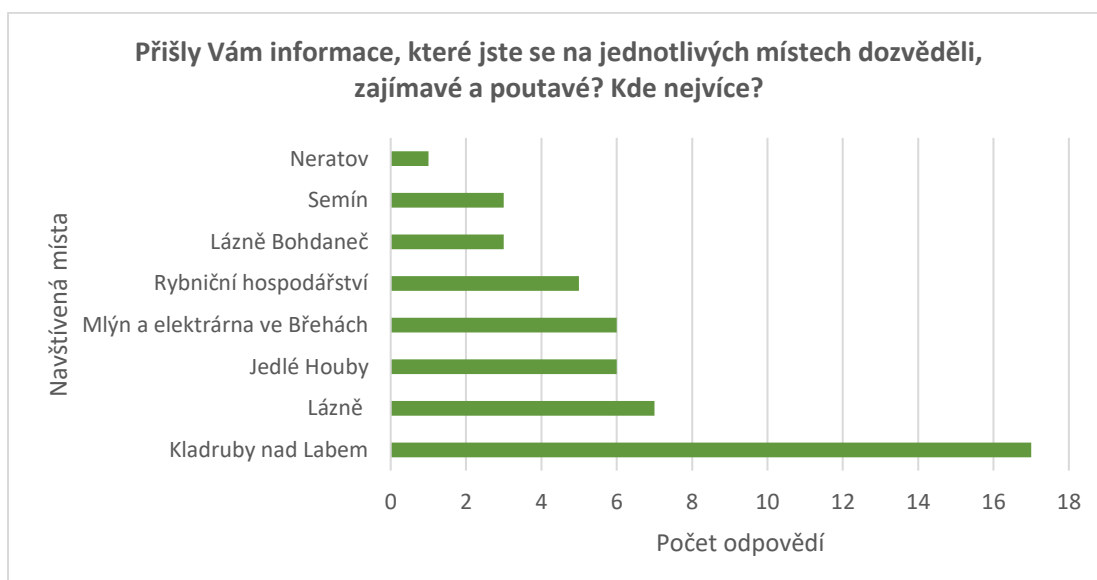

Zdroj: Vlastní šetření

4) Přišli Vám informace, které jste se na jednotlivých místech dozvěděli, zajímavé a poutavé? Kde nejvíce?

Všem účastníkům přišly informace, které získali na jednotlivých místech, velice zajímavé. Respondenti často odpovídali tak, že zmínili, že všechny místa byla skvělá a uvedli příklad. Opět se potvrdilo, že nejvíce zajímavým místem, resp. výkladem byly pro návštěvníky Kladruby nad Labem. Na druhém místě se umístily Léčebné lázně Bohdaneč s výkladem o historii. Na třetím místě se umístil výklad v Dolanech ve společnosti Jedlé houby p. Václavíka a dále Mlýn a vodní elektrárna v Břehách.

Graf 6 Zajímavost předaných informací

Zdroj: Vlastní šetření

5) Doporučili byste Bohdanečsko svým přátelům k návštěvě?

Tato otázka byla spíše potvrzovací, zda byli účastníci spokojeni s expedicí po Bohdanečsku. 38 respondentů odpovědělo, že „Určitě ano“, 1 respondent odpověděl „Nevím“ a nikdo neodpověděl, že „Ne“.

Realizací tohoto zájezdu a jeho následným vyhodnocením se potvrdilo, že region Bohdanečsko je zajímavý a že jeho potenciál prozatím nebyl plně rozvinut. Je potřeba případné návštěvníky informovat o bohatství regionu a zároveň jim po příjezdu toto bohatství představit kvalitní nemasovou formou.

1.3 URČENÍ TÉMAT S POTENCIÁLEM PRO PRODUKTOVOU TVORBU A VYTYČENÍ CÍLOVÝCH SKUPIN

Při tvorbě Strategie rozvoje cestovního ruchu pro Pardubicko 2021–2025 byla pracovní skupinou určena témata na základě nabídky regionu. Pracovní skupina pracovala s územím města Pardubice a celého Pardubicka. Následně byla tato témata roztříděna podle jejich unikátnosti a síly, opět ve spolupráci s pracovní skupinou. Cílem této aktivity bylo určit hlavní cílové skupiny, které čerpají/příp. by mohly využívat služby cestovního ruchu a na které by se bylo dobré zaměřit. Pracovní skupina nejprve stanovila produktová témata a jejich dílčí sílu:

Tab. 11 Přehled produktových témat a jejich dílčí síly

Téma	Dílčí síla tématu
Nenáročná cykloturistika	132
Umění a moderní architektura	138
Koně	77
Temná turistika	38
Perník	10
Industriál (tech. muzea)	19
Památky	186
Zážitky a adrenalin	63
Přírodní památky	63
Sport	63
Bleasure	32
Církevní památky	46
Vodní díla/atraktivita	17
Zdravotní	10

Zdroj: Strategie rozvoje cestovního ruchu pro Pardubicko 2021-2025

Poté pracovní skupina určila kategorie témat podle jejich unikátnosti a jejich síly.

Tab. 12 Kategorie témat

	UNIKÁTNÍ TÉMA	NEUNIKÁTNÍ TÉMA
SILNÉ TÉMA	<p>Silné a unikátní téma</p> <p>Téma má smysl použít jako jedno z hlavních témat destinace a vytvořit na jeho základě produkt cestovního ruchu.</p>	<p>Silné a neunikátní téma</p> <p>Takové téma nemůže být jedním z hlavních témat destinace. Nicméně má v oblasti silnou nabídku a zastoupení, proto je vhodné definovat jinou roli v rámci cestovního ruchu.</p>
SLABÉ TÉMA	<p>Slabé a unikátní téma</p> <p>Téma může být vhodným doprovodným prvkem, který bude doprovázet hlavní produkty.</p>	<p>Slabé a neunikátní téma</p> <p>Téma není z pohledu marketingu destinace nosné.</p>

Zdroj: Strategie rozvoje cestovního ruchu pro Pardubicko 2021-2025

Následně došlo k propojení a na základě práce s pracovní skupinou byly tematické okruhy rozděleny dle jejich celkové síly a unikátnosti do následující tabulky. Mezi silnými a unikátními tématy byla zařazena „Nenáročná cykloturistika“, která bude spíše charakteristická pro region okolo města Pardubice. Dále „Umění a architektura“ a „Temná turistika“, které budou spíše tématem pro město Pardubice, kde se zejména nacházejí místa s tím spojená (Památník Zámeček, Institut Paměť národa, Gočárový automatické mlýny apod.). Koňská tematika bude provázána v rámci celého Pardubicka.

Tab. 13 Rozdělení tematických okruhů

	Téma	Síla tématu	Unikátnost tématu
Silné a unikátní	Nenáročná cykloturistika	484	ANO
	Umění a moderní architektura	468	ANO
	Koně	234	ANO
	Temná turistika	94	ANO
Slabé a unikátní	Perník	30	ANO
	Industriál (tech. muzea)	25	ANO
	Památky	496	NE
Silné a neunikátní	Zážitky a adrenalin	197	NE
	Přírodní památky	149	NE
	Sport	148	NE
Slabé a neunikátní	Bleasure*	32	NE
	Církevní památky	36	NE
	Vodní díla/atraktivita	5	NE
	Zdravotní	20	NE

Zdroj: Strategie rozvoje cestovního ruchu pro Pardubicko 2021-2025

Při určení cílových skupin na základě silných a unikátních tematických okruhů pracovní skupina došla k závěru, že největší potenciál mají cílové skupiny mladí dospělí, rodiny s dětmi, prázdné hnízdo.

Z těchto výsledků bude potřeba vycházet i v regionu Bohdanečsko. Zároveň je nutné vzít v potaz i jistá specifika regionu a to zejména existenci léčebných lázní a AC Buňkov, který se zaměřuje na handicapované turisty.

Zaměření TO Pardubicko v následujících letech 2022-2026

Cílové skupiny:

- Mladí dospělí
- Rodiny s dětmi
- Prázdné hnízdo

Pro Bohdanečsko:

- Rodiny s dětmi
- Prázdné hnízdo
- Senioři
- Handicapovaní

Nosná témata pro Pardubicko:

- Nenáročná
cykloturistika
- Umění a moderní
architektura
- Koně

Unikátní téma pro Bohdanečsko může být:

- Rybníkářství

Doprovodná témata:

- Památky
- Přírodní památky
- Sport

Zdroj: Strategie rozvoje cestovního ruchu pro TO Pardubicko, Analytická část, Zpracování vlastní

1.4 ANALÝZA ZPŮSOBU ŘÍZENÍ CESTOVNÍHO RUCHU

V době tvorby analýzy v podstatě neexistuje jednotné řízení cestovního ruchu v regionu. Všechny subjekty fungují samostatně bez jakékoliv koordinace. S tím souvisí i skutečnost, že se cestovní ruch za posledních 10 let v oblasti nijak nerozvíjel a případné nové aktivity vznikají nahodile bez jednotné koncepce.

V období 2004–2014 se rozvojem regionu v oblasti cestovního ruchu zabývalo jednak město Lázně Bohdaneč, které mělo zřízený Odbor rozvoje města, a jednak i Regionální sdružení obcí Bohdanečsko (RSOB), v jehož čele byla tehdejší starostka města Lázně Bohdaneč.

V letech 2004–2012 byla provedena řada investičních akcí, které měli za cíl zatraktivnit veřejné prostory v lázeňském městě. V té době vznikla NS Gočárův okruh, která je stále vyhledávaným cílem návštěvníků i v současnosti. V té době též v okolí města Lázně Bohdaneč vznikly další naučné stezky (NS Bohdanečský rybník a rybník Matka a NS Pernštejnskými rybníky v okolí obce Neratov). V rámci celého mikroregionu byly vyznačeny „Cyklotrasy podél Opatovického kanálu“. V obcích byly umístěny informační cedule s informacemi o regionu. V té době též vzniklo heslo (claim): „Na kole i po vodě, u nás jste vždy v pohodě“.

V období 2014–2022 byl rozvoj cestovního ruchu okolo Lázní Bohdaneč upozaděn. V tomto období neproběhly téměř žádné investiční ani neinvestiční akce na podporu rozvoje cestovního ruchu. K rozvoji docházelo zejména v západní části regionu. V okolí obce Břehy byly v tomto období vyznačeny, případně zrealizovány dvě stezky/trasy, 1 naučná stezka kolem rybníka Buňkov (2015) a vozíčkářská trasa lesem k Černému Nadýmači (2016). V roce 2020 byla zahájena rekonstrukce zámečku v Semíně. V roce 2022 byl Golf Resortem Lázně Bohdaneč zrealizován projekt ustavení lávky mjr. Aubrechta přes Opatovický kanál. Vše se ale koná bez jakékoliv zastřešující koncepce či strategie. Mezi aktéry cestovního ruchu neprobíhá společná komunikace. Starostové obcí se 2x ročně schází na valné hromadě RSOB, kde ale nebývá dáno oblasti cestovního ruchu více prostoru.

Region spadá do oblastí větších turistických celků, jež jsou spravovány následujícími organizacemi:

- **Pardubicko – Perníkové srdce Čech**
 - Oblastní organizace cestovního ruchu Pardubicko - Perníkové srdce Čech průběžně sbírá, aktualizuje a vyhodnocuje údaje o nabídce turistické oblasti i údaje o návštěvnosti. Důležitou náplní spolku je komunikace s aktéry cestovního ruchu v rámci regionu i mimo něj, vydávání propagačních materiálů za celý region a propagace regionu v tiskovinách, na internetu i na sociálních sítích. Spolek pravidelně pořádá setkání aktérů, semináře a exkurze pro aktéry cestovního ruchu.
- **Destinační společnost Východní Čechy**
 - Destinační společnost je zájmové sdružení právnických osob, kde členskou základnu tvoří významné subjekty v oblasti cestovního ruchu, mezi něž se řadí i všechny oblastní destinační společnosti Pardubického kraje, tj. i TO Pardubicko. Hlavním předmětem činnosti tohoto sdružení je realizace aktivit směřujících k rozvoji destinace Pardubického kraje na trhu cestovního ruchu. Sdružení zajišťuje sběr statistických dat, realizuje projekty v cestovním ruchu (např. Karneval tradic, Cyklopecky, vydávání Turistických novin Východních Čech), provozuje filmovou kancelář, propaguje region.
- **CzechTourism**
 - Agentura CzechTourism je státní příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je Ministerstvo pro místní rozvoj ČR. Základním cílem CzechTourism je propagace České republiky jako destinace cestovního ruchu v zahraničí i v České republice. Mezi činnostmi organizace patří koordinace činností v oblasti cestovního ruchu, destinační marketing, mediální prezentace ČR a odvětví CR, vydávání odborných zpráv a statistik, příprava, organizace a provádění vzdělávací činnosti v oblasti cestovního ruchu a služeb za účelem zajištění a udržení konkurenceschopnosti subjektů cestovního ruchu na domácím a zahraničním trhu.

1.5 VYHODNOCENÍ STÁVAJÍCÍ STRATEGIE

Jak již bylo zmíněno, v regionu v době psaní analytické části Konceptce neexistuje žádná strategie pro rozvoj cestovního ruchu. Aktéři cestovního ruchu realizují svou činnost a své projekty samostatně s nízkou mírou komunikace, kooperace a koordinace.

Výše zmíněné lze shrnout do následujících bodů:

- Neprobíhá komunikace mezi aktéry cestovního ruchu.
- Neexistuje platforma na úrovni regionu Bohdanečsko, kde by se aktéři setkávali.
- Region je prezentován zejména na úrovni TO Pardubicko.
- Sám sebe region výrazněji nepropaguje.
- Až na výjimky neprobíhá komunikace mezi aktéry cestovního ruchu rámci regionu.
- Není jasně stanoveno, kdo má na starosti komunikaci směrem ven.
- Neexistuje jakákoliv strategie, kde by byl dán plán, aktivity, kompetence apod.
- Není jasné, kdo má na starosti komunikaci směrem ven, neexistuje destinační management.
- Nedochozí ke koncepčnímu rozvoji turistické infrastruktury.

Pro koncepční rozvoj cestovního ruchu v regionu Bohdanečsko budou určující strategie vyššího řádu, z nichž se bude vycházet i v návrhové části dokumentu:

- Strategie rozvoje cestovního ruchu pro turistickou oblast Pardubicko 2022-2026
- Strategie rozvoje Pardubického kraje 2021-27
- Strategie agentury CzechTourism a destinace Česká republika 2021-2025
- Strategie rozvoje cestovního ruchu České republiky 2021-2030

Strategie rozvoje cestovního ruchu pro turistickou oblast Pardubicko

Strategie rozvoje cestovního ruchu pro TO Pardubicko je pro region Bohdanečsko zásadní. Jednak je region součástí jejího celku a jednak region nepůsobí sám o sobě samostatně, ale turisté a návštěvníci využívají atraktivit a služeb jak na Bohdanečsku, tak v Pardubicích a v celém Pardubicku, jejich nabídka se prolíná a zejména Lázně Bohdaneč a Pardubice jsou propojeny MHD. Strategie pro Bohdanečsko vychází ze statistických dat, která se týkala celé oblasti Pardubicko.

Strategie předkládá návrh komplexního řešení oblasti cestovního ruchu v rámci destinace Pardubicko s respektováním odlišností Statutárního města Pardubice a okolní destinace. Současně platí, že potřeba provázání celé oblasti je z hlediska všech zainteresovaných aktérů považována za žádoucí. Strategie poukazuje na sílící trend větší oblíbenosti outdoorových aktivit, a to nejen v souvislosti s pandemií COVID-19. Města obecně mají v tomto směru nevýhodu oproti venkovským částem regionu.

Strategie se zaměřuje na nastavení cestovního ruchu v destinaci tak, aby docházelo k podpoře ekonomického rozvoje území a tím ke zvyšování životní úrovně obyvatel. Destinace se bude zaměřovat na cílové skupiny mladých dospělých a mladých dospělých s dětmi a zejména na domácí trh. Stěžejní bude též organizační a environmentální udržitelnost.

V rámci strategie bude věnována pozornost těmto oblastem:

- Tvorba a propagace značky destinace
- Výměna informací mezi aktéry cestovního ruchu a management cestovního ruchu
- Zajištění finančních prostředků na rozvoj cestovního ruchu
- Zkvalitnění služeb a tím i spokojenosti s návštěvou a prožitkem
- Lepší dopravní propojení oblasti
- Vytvoření produktů CR
- Rozvoj udržitelných forem cestování a přepravy
- Čistota v území

1.6 SWOT ANALÝZA

Silné stránky

- Blízkost města Pardubice a Hradec Králové
- Dobré napojení na hl. m. Prahu
- Region obklopen atraktivními místy (Pardubice, Kunětická hora, Chlumeck nad Cidlinou, Kladruba nad Labem, Choltice)
- Zájem aktérů a regionu rozvíjet cestovní ruch v oblasti
- Lázeňství v regionu
- Zalesněný a rovinatý region vhodný k cyklistice
- V regionu je v rámci Pardubicka nejvyšší počet přenocování
- Existence informačního centra ve městě Lázně Bohdaneč
- Propojení měst LB a Pardubice trolejbusovou linkou
- Existence regionálního značení produktů značkou KRAJ PERNŠTEJNŮ regionální produkt
- Čisté a upravené obce v regionu
- Historie rybníkářství a rodu Pernštejnů
- Existence naučných stezek cyklistických tras
- Existence tradičních akcí napříč regionem
- Spolupráce se spolkem Pestré Polabí
- Opatovický kanál vhodný k vodní turistice
- Opatovický kanál protéká celým regionem a region tak propojuje
- Upravené lázeňské město
- Lázeňský park skrývá potenciál pro volnočasové aktivity (např. arboretum)
- Podpora komunitního života a spolkové činnosti (kulturní a společenské akce)

Slabé stránky

- Neexistence platformy pro komunikaci výměnu informací aktérů cestovního ruchu v regionu
- Nejednotná komunikace směrem ven
- Absence destinačního managementu
- Neexistence jednotné koncepce či strategie rozvoje cestovního ruchu
- Zastaralé naučné stezky, které nejdou s dobou
- Stezky nejsou modernizovány, nejsou vybaveny herními prvky a moderním mobiliářem
- Zanedbané a zarostlé okolí Opatovického kanálu
- Pardubický kraj je nejméně navštěvovaný kraj v České republice
- Obecně turisté neví, co vše je na Bohdanečsku zajímavého
- Region je známý rybníkářstvím, téměř nikde ale není možné ochutnat rybu
- Špatné propojení regionu hromadnou dopravou
- Slabé zaměření služeb pro cyklisty (Cyklisté vítáni pouze u 2 subjektů)
- Horší kvalita lesních a polních cest
- Zhoršená průchodnost krajiny, nízký počet mostů přes Opatovický kanál, strouhy a řeku Labe
- V regionu je málo služeb, které by utržily příjmy z cestovního ruchu. Hlavním tahákem je pobyt v přírodě a na kole, což samo o sobě žádné příjmy nevyvolá, pokud se v regionu návštěvník neubytuje a nestavuje.
- Církevní památky v neutěšeném stavu
- Sezónnost nabídky – závislost na počasí

Příležitosti

- Vznik nových produktů a atraktivit cestovního ruchu
- Zvýšení objemu fin. prostředků na marketing celé oblasti městem Pardubice
- Zvýšení fin. podpory cestovního ruchu Pardubickým krajem
- Těsná blízkost památky UNESCO – Hřebčín v Kladrubech nad Labem
- Růst oblíbenosti outdoorových aktivit
- Aktivní aktéři cestovního ruchu
- Spolupráce s TO Pardubicko a s městem Pardubice
- Podpora podnikání ve službách a tvorba nových pracovních příležitostí v cestovním ruchu
- Dotace na výstavbu cyklotras a cyklostezek
- Dotace na výstavbu infrastruktury pro návštěvníky (pěší i cyklisty)
- Poptávka po bezbariérové turistice
- Zvýšení zájmu o karavanning a vznik služeb pro karavanisty a vznik stellplatzů
- Rekonstrukce Zámeckého pivovaru Semín soukromým investorem a vytvoření NS
- Oprava kostela sv. Maří Magdalény
- Levnější ceny ubytování než ve velkých městech

Hrozby

- Růst cen v souvislosti s ekonomickou krizí vyvolanou jednak epidemií Covid-19 a jednak válkou na Ukrajině
- Návrat celosvětové pandemie
- Neochota aktérů ke spolupráci na rozvoji cestovního ruchu
- Změna priorit obecních samospráv
- Nízká kvalita poskytovaných služeb
- Nedostatek finančních zdrojů pro obnovu parků, stezek apod.
- Výstavba spalovny v Rybitví
- Těžba štěrkopísku na k.ú. Mělice
- Klimatické změny a sucho
- Nevhodné uspořádání samospráv
- Ukončení provozů poskytovatelů služeb cestovního ruchu (penziony, restaurace) z důvodu narůstajících cen vstupů, energií, apod.
- Ukončení provozu léčebných lázní

2 NÁVRHOVÁ ČÁST

Region Bohdanečsko stojí na počátku plánování rozvoje cestovního ruchu. V průběhu roku 2022 byla zpracována kompletní a komplexní analýza regionu, jejíž součástí byly rozhovory s aktéry, dotazníkové šetření a setkání aktérů. Na základě všech informací byla sestavena SWOT analýza a zahájena diskuze, co aktéři od rozvoje cestovního ruchu chtějí, jakým směrem by se region měl vydat, jakým způsobem bude rozvoj realizován a v neposlední řadě, co je hlavním pojítkem regionu. V průběhu těchto diskuzí se ukázalo, že je ještě příliš brzo na konkrétní závěry. Aktéři cestovního ruchu a v podstatě celý region potřebuje více času tyto myšlenky zpracovat, prodiskutovat a vůbec přijmout. Je potřeba, aby problematika byla probrána napříč celým územím, aby byla nalezena shoda a mohlo se společnými silami pokračovat dále.

Na následujících stranách je rozepsán návrh vize regionu a dále strategické cíle a priority. Vzhledem k současné situaci v regionu, kdy je potřeba nadále diskutovat a hledat možné cesty rozvoje cestovního ruchu, jsou součástí návrhu jednotlivé kroky, které by měly vést k sestavení akčního plánu potřebného pro další rozvoj. I nadále je potřeba, aby se aktéři cestovního ruchu scházeli a diskutovali nad konkrétní podobou řízení destinace, produktu, marketingu i měření. Teprve tehdy, najde-li se shoda, napříč regionem, bude možné takový akční plán sestavit. V závěru kapitoly je nastíněn konkrétní harmonogram aktivit a jejich časového plnění v roce 2023, kterým se mohou zainteresované subjekty řídit a měl by jim napomoci s dalším postupem.

Návrhová část je rozdělena na kapitoly:

2.1 Vize

2.2 Strategické cíle

2.2.1 Region zná svůj směr

2.2.2 Efektivní systém řízení, měření a financování CR

2.2.3 Vytvoření produktu Opatovický kanál

2.2.4 Moderní a kvalitní infrastruktura cestovního ruchu

2.2.5 Marketing a propagace regionu

Strategické cíle jsou rozepsány na jednotlivé priority a ty jsou dále rozepsány na dílčí úkoly.

2.1 VIZE

Vizí regionu se rozumí cíl, k jehož naplnění směřuje veškerá činnost aktérů v destinaci v dlouhodobém horizontu a to jak z hlediska ekonomického, tak z hlediska pozice, jakou chce region v konkurenci s ostatními destinacemi mít. Jedná o konkrétní a jasné představy o budoucím stavu regionu, čeho chce region dosáhnout a v jaké pozici se chce nacházet. V regionu Bohdanečsko bude tato cesta cestou spolupráce aktérů cestovního ruchu MAS Bohdanečsko, Regionálního svazku obcí Bohdanečsko a jednotlivých dílčích aktérů, veřejných, soukromých i neziskových.

Návrh vize vychází z analýzy regionu, jejíž součástí byly i rozhovory s aktéry, dotazníkové šetření a SWOT analýza. Region se na základě zjištění bude zaměřovat jednak na obyvatele přilehlých krajů (Pardubický, Královehradecký, Středočeský kraj a kraj Vysočina) s cílem rozšiřovat povědomí o regionu i do větších měst, zejména hl. m. Praha a Brna. Region se soustředí na českou klientelu.

Aktéři se při jednáních shodli, že tím propojujícím prvkem bude nejspíš Opatovický kanál, který protíná celý region a kde se potkávají témata spojená s regionem:

„Regionem protéká Opatovický kanál, jež lze přirovnat k náhrdelníku. Opatovický kanál se vine krajinou jako nitka, jež na sebe navléká jednotlivé perly: obce, rybníční soustavu, přírodní památky, historii Pernštejnů a zajímavá místa. To vše, jednotlivé perly navlečené na niť, tvoří náhrdelník, soubor atraktivit, které jako celek mají obrovský význam.“

Návrh vize regionu Bohdanečsko 2022-2027

V roce 2027 je region Bohdanečsko vnímán zákazníky v blízkých krajích jako region vhodný k cykloturistice v prostředí lesů a rybníků a Opatovického kanálu. Na tvorbě cestovního ruchu se podílejí jednotlivé obce mikroregionu, MAS a další soukromé subjekty ve vzájemné spolupráci s cílem posílit povědomí o regionu Bohdanečsko zejména prostřednictvím hlavního produktu – Opatovický kanál. Region si je vědom svých kvalit, pečuje o své bohatství a otevírá jej nejen místním obyvatelům, ale i návštěvníkům a to celé s respektem k přírodním limitům.

2.2 STRATEGICKÉ CÍLE

2.2.1 Strategický cíl 1: Region zná svůj směr

Priorita 1.1: Vize

Dříve, než se zástupci regionu a aktéři cestovního ruchu pustí do plánování konkrétních kroků a produktů, měli by si ujasnit, jaká je vize regionu. Jak by měl region na konci plánovaného období vypadat? Jakou by měl zaujímat pozici? Nejprve tedy bude potřeba odsouhlasit vizi rozvoje regionu Bohdanečsko v souvislosti s rozvojem cestovního ruchu.

- Stanovení a odsouhlasení vize rozvoje regionu v oblasti cestovního ruchu

Priorita 1.2: Spolupráce

Destinace by měla být postavena na spolupráci místních aktérů CR (veřejných, soukromých a neziskových). Členové by se měli aktivně podílet na rozvoji destinace a pravidelně se scházet (dle potřeby nebo v pravidelných intervalech např. čtvrtletně, 1x za půl roku). Aktéři by měli komunikovat jednak mezi sebou a jednak by celá destinace měla úzce komunikovat s destinační společností vyššího řádu TO Pardubicko a skrze ní i s destinační společností Východní Čechy. Díky této komunikaci se mohou aktéři např. pravidelně vzdělávat, získávat informace za celý region Pardubicko, příp. Východní Čechy.

- Vytvoření akčního plánu a rozpracování jednotlivých kroků koncepce dle výsledků diskuze
- Navazování kontaktů s aktéry cestovního ruchu, oslovení nových subjektů
- Zahájení pravidelných schůzek aktérů cestovního ruchu
- Navázání spolupráce s TO Pardubicko

Priorita 1.3: Propojenost s TO Pardubicko

Turistická oblast Pardubicko je destinační společnost, která komunikuje s aktéry v rámci celého území a propaguje celou oblast směrem ven. Komunikuje zejména se svými partnery, kam mj. náleží i MAS. Společnost získává za oblast statistická data a využívá marketingové nástroje pro podporu cestovního ruchu na Pardubicku.

- Předávání informací s TO Pardubicko

2.2.2 Strategický cíl 2: Efektivní systém řízení, měření a financování CR

Region v současné chvíli není připraven na zřízení destinačního managementu, proto po debatách s aktéry vyplynulo řešení, kdy by cestovní ruch byl de facto řízen MAS Bohdanečsko, z. s. (koordinace a komunikace, odpovědnost za realizaci) ve spolupráci s Regionálním svazkem obcí Bohdanečsko, jež by mohl společnými silami obcí realizovat projekty. Tento model by mohl fungovat, pokud by s tím souhlasily oba subjekty a pokud by se podařilo vyhledat finanční zdroje na zaměstnance. V současné chvíli není v regionu zaměstnanec, který by si oblast mohl vzít na starosti. Finanční prostředky na koordinátora/manažera destinace mohou být získávány buď z jednotlivých projektů, nebo finančním příspěvím aktérů cestovního ruchu. Příp. je potřeba hledat další cesty financování osoby odpovědné za rozvoj destinace.

Finanční prostředky pro realizaci projektů by mohly být získávány jednak přes MAS Bohdanečsko (z Integrovaného regionálního operačního programu) a jednak z Pardubického kraje (z Programu obnovy venkova, z dotačního titulu určeného pro rozvoj cestovního ruchu příp. samostatným projektem nevázaným na dotační titul), případně z Ministerstva pro místní rozvoj a vyhlášených výzev pro rozvoj cestovního ruchu. Je potřeba vyhledávat nové dotační tituly a nalézat cesty financování i mimo dotace. Projekt nebude realizován celý najednou, ale bude rozdělen na jednotlivé dílčí projekty a kroky, které na sebe budou logicky navazovat a po jejichž realizaci by na konci období byl komplexní

produkt (regionální produkt propojující témata zaměřený na určenou cílovou skupinou, navázání infrastruktury, ubytování a restaurací, mapové podklady a propagační materiály) a jež by mohl být komunikován směrem ven.

Priorita č. 2.1: Nalézt vhodnou formu řízení destinace

Pro rozvoj cestovního ruchu je potřeba mít stanovenou vizi, cíle, priority a také formu, jakou bude cestovní ruch v regionu realizován. Je potřeba odpovědět si na otázky, kdo bude za jakou část odpovědný. Kdo bude odpovědný za získávání finančních prostředků, za koordinaci, za komunikaci a přenos informací, za tvorbu produktu, za výstavbu infrastruktury a kdo ponese odpovědnost za propagaci regionu a získávání zpětné vazby a měření. Dle situace v rámci destinace přichází v úvahu model kooperativní, kdy se bude na rozvoji cestovního ruchu podílet více subjektů.

- Stanovení modelu fungování rozvoje cestovního ruchu a kdo bude za jeho fungování odpovědný
- Stanovení, kdo bude odpovědný za získávání finančních prostředků,
- Stanovení, kdo bude odpovědný za koordinaci,
- Stanovení, kdo bude odpovědný za komunikaci a přenos informací,
- Stanovení, kdo bude odpovědný za tvorbu produktu,
- Stanovení, kdo bude odpovědný za výstavbu infrastruktury a
- Stanovení, kdo bude odpovědný za propagaci regionu a marketing
- Stanovení, kdo bude odpovědný za získávání zpětné vazby a měření, monitoring cestovního ruchu

Priorita č. 2.2: Vyhledávat vhodné finanční zdroje

Cestovní ruch na Bohdanečsku v podstatě využívá minimální možnosti financování cestovního ruchu. To by se však mělo změnit. Pokud má být změna trvalá, je potřeba nastavit financování tak, aby bylo udržitelné. Bude potřeba určit jakou měrou se na financování budou podílet aktéři cestovního ruchu, pravidelně vyhledávat dotační příležitosti a další finanční zdroje. Promyslet by se měli i možnosti, jak by cestovní ruch mohl generovat finanční prostředky, které by se daly opět využít do rozvoje.

- Nastavení udržitelného financování rozvoje cestovního ruchu
- Vyhledání cest či způsobů, jak by mohl cestovní ruch generovat příjmy

Priorita č. 2.3: Personální zajištění managementu destinace/projektů.

Ke konci roku 2022 v destinaci není zaměstnanec, který by se problematice cestovního ruchu věnoval. Pokud se území shodne, že chce pokračovat v rozvoji cestovního ruchu a v tvorbě produktů, pak bude potřeba určit/vyhledat zaměstnance, který by se oblasti věnoval, určit za co bude odpovědný a z jakých finančních prostředků bude hrazen.

- Vyhledání/určení zaměstnance odpovědného za rozvoj cestovního ruchu v regionu a určení jeho kompetencí, rozsahu práce a odpovědnosti
- Vyhledání finančních zdrojů možného financování na zaměstnance

Priorita č. 2.4: Zajištění monitoringu a měření stavu a kvality cestovního ruchu v destinaci

Pro správné fungování cestovního ruchu v oblasti a po zavedení nového produktu je potřeba provádět pravidelný monitoring, měřit stav a kvalitu cestovního ruchu a získávat data např. o spokojenosti návštěvníků, o využití daných produktů, o návštěvnosti apod. Bude tedy potřeba určit, kdo bude za monitoring odpovědný, jak bude monitoring řešen a jaká data budou potřeba.

- Pravidelné monitorování cestovního ruchu a jeho kvalit v regionu

2.2.3 Strategický cíl 3: Vytvoření produktu Opatovický kanál

Vytvořený produkt by měl navazovat Strategii rozvoje cestovního ruchu pro turistickou oblast Pardubicko 2022-2026 a zároveň by měl vycházet z předností regionu. Jak bylo řečeno v úvodu dokumentu, Bohdanečsko neexistuje samo o sobě, ale nabídka doplňuje okolní region. Je tedy potřeba spolupracovat s vyšším turistickým celkem a rozvíjet Bohdanečsko v souladu s ním. Důležité je, aby vytvořením stěžejního produktu došlo k propojení témat. Nabídka by měla být atraktivní, jedinečná a jednoznačně identifikovatelná. Produkt by měl sloužit jak místním obyvatelům, tak i návštěvníkům regionu, měl by přispívat ke zlepšení kvality prostředí a udržitelnému rozvoji jak v jednotlivých obcích, tak v celém regionu. Tvorbou dobrého produktu vytvářet kvalitní podmínky pro život i pro podnikání místních.

Z tohoto pohledu se jeví jako ideální Opatovický kanál:

- Propojuje celý region od východu k západu
- Propojuje jednotlivá témata cestovního ruchu (cykloturistika, rybníkářství, historie Pernštejnů, ochrana přírody)
- Na produkt lze navázat i obce, které neleží přímo na Opatovickém kanálu, ale jejich nabídka doplňuje produkt o další zajímavá místa tak, aby byli návštěvníci rozmístěni do většího prostoru
- Poznávání krajiny podél vodních toků je populární
- Bude sloužit místním obyvatelům i návštěvníkům
- Je unikátní

Na produkt Opatovického kanálu lze i napojit regionální události typu Výlov Bohdanečského rybníka, FRČÍ TO, Cyklopaťák, Svatováclavský pochod a případně další, které se konají v průběhu celého roku.

Priorita 3.1: Realizovatelnost produktu

Pro realizaci produktu je potřeba, aby panovala shoda mezi dotčenými subjekty. Je potřeba k jednání přizvat subjekty, kterých se projekt nějakým způsobem dotýká (Povodí Labe, Lesy ČR, AOPK apod), seznámit je s koncepcí, co je cílem regionu a co by mohlo být obsahem projektu. Na základě znalostí o regionu, případných dodatečných analýz a revizí, diskuze a hledání společného řešení, pak může být navržen finální produkt. Jedině komunikací a kooperací všech dotčených subjektů může být zajištěna skutečná udržitelnost produktu.

- Zahájení spolupráce se subjekty Povodí Labe, Lesy ČR, AOPK apod. ohledně produktu Opatovický kanál
- Zjištění limitů území a tím i limitů projektu z pohledu odborných organizací
- Odsouhlasení hlavního produktu Opatovický kanál
- Nalezení společného řešení a náplně produktu Opatovický kanál tak, aby bylo v souladu se všemi zainteresovanými subjekty

Priorita 3.2: Synergie obcí na produktu

Je potřeba i nadále komunikovat se starosty všech obcí v mikroregionu, aby měli dostatek informací, možnost participovat a rozhodnout se tak, zda chtějí na projektu spolupracovat. Pro projekt bude důležité rozhodnutí, kdo a jak se bude chtít do projektu zapojit.

- Pravidelné komunikování se zástupci obcí a předávat informace
- Nabídnutí zástupcům obcí možnou spolupráci v rámci pracovní skupiny aktérů cestovního ruchu

Priorita 3.3: Zaměřit produkt na cílovou skupinu

Před tvorbou produktu je důležité si ujasnit, na koho chce region produkt zacílit. Je potřeba zhodnotit, kterou cílovou skupinu může nabídka nejvíce zaujmout. Nesmí se zapomínat ani na ekonomickou situaci dané skupiny a tím i její finanční možnosti. Po té se vytvoří nabídka ušitá přímo pro potřeby dané cílové skupiny.

- Určení cílové skupiny, na kterou by měl být produkt primárně zaměřen

Priorita 3.4: Tvorba produktu

Po té, co známe limity území, možnosti spolupráce, zapojené subjekty, cílovou skupinu a zdroje financování, je možné začít vytvářet produkt cestovního ruchu. Určit, co vše bude součástí produktu, kdo jej bude realizovat a kdo bude odpovědný za realizaci. Sestavit si harmonogram činností, případně projekt rozdělit na etapy s ohledem na možnosti financování.

- Odsouhlasení produktu, který bude v území realizován – Opatovický kanál
- Vyhledávání příkladů dobré praxe a inspirace
- Vytvoření harmonogramu činností při tvorbě produktu
- Určení jakými tématy dojde k propojení
- Určení jednotlivých částí projektu a co bude jejich součástí, konkrétní výstupy
- Realizace produktu cestovního ruchu

Priorita 3.5: Udržitelnost produktu

Důležitá je nejen realizace produktu, ale i následná udržitelnost. Před tím, než bude produkt cestovního ruchu vytvořen, je potřeba mít jasno i v tom, jak bude probíhat péče o produkt. Kdo bude pečovat o jednotlivá vybudovaná místa a kontrolovat jejich funkčnost, z jakých finančních prostředků budou realizovány opravy. Po nějaké době od realizace projektu je dobré zhodnotit, zda je produkt funkční a zda je případně potřeba něco změnit.

- Určit, kdo bude odpovědný za jednotlivá místa a kdo se o ně bude starat
- Určit, z jakých finančních prostředků budou hrazeny opravy
- Na základě získaných dat a informací určit, zda je produkt úspěšný
- Vytipování případných úskalí produktu a sjednání nápravy

Strategický cíl 4: Moderní a kvalitní infrastruktura cestovního ruchu

V posledních letech se do infrastruktury cestovního ruchu příliš neinvestovalo. Na základě zvoleného produktu je tedy potřeba zmapovat stav doprovodné infrastruktury, cyklotras, stav cest a služeb cestovního ruchu apod. Dále bude potřeba vytipovat místa, příp. i nová místa, která by mohla být do produktu zařazena. Bude potřeba dívat se kolem a hledat inspirací i u jiných destinací a seznámit se s příklady dobré praxe.

Priorita 4.1: Zmapovat stav současné infrastruktury

Na základě zvoleného produktu cestovního ruchu bude nutné provést revizi vybavení v území a to nejen zmíněné vybavení odpočinkových míst, ale i návaznou infrastrukturu a služby:

- Mají návštěvníci kde zaparkovat? Je kapacita dostačující? Jsou na parkovišti uvedené informace a směrovky? Je parkoviště vybaveno toaletou a odpadkovým košem?
- Je vybavení na daných místech atraktivní a v dobré kvalitě? Jakým způsobem vybavení navazuje na vznikající produkt? Jsou místa vybavena stojany na kola, nabíječkou na elektrokola, informační cedulí, posezením, odpadkovým košem či jiným mobiliářem?
- Jsou místa, naučné stezky apod. navazující na produkt atraktivní?
- Jaká místa by byla vhodná pro zařazení do projektu?
- Kde se nachází gastroslužby a možnosti ubytování? Navazují tyto služby na vznikající produkt? Bylo by možné zahájit spolupráci?

Priorita 4.2: Atraktivní infrastruktura cestovního ruchu v regionu

Chce-li být region vyhledávaným místem pro trávení volného času a dovolené, musí návštěvníkům nabídnout atraktivní a kvalitní zázemí a infrastrukturu jdoucí s dobou.

- Sledování trendů v cestovním ruchu a určit jaké jsou současné standardy
- Příklady dobré praxe, inspirace u jiných destinací
- Vybavení produktu moderními prvky (např. nabíječky na elektrokola, QR kódy, apod.)

Strategický cíl 5: Marketing a propagace regionu

Jak již bylo řečeno v analytické části, Bohdanečsko momentálně nedisponuje jedním webem, kde by byly prezentovány komplexní a aktuální informace.

Priorita 5.1: Aktuální a jednotné informace na internetu

Před tím, než bude produkt realizován, je potřeba určit, jaký web převeze roli hlavního propagátora produktu. Dle logické návaznosti by to měl být web mikroregionu www.bohdanecko.cz. Bude potřeba určit odpovědnost za plnění webu aktuálními informacemi, modernizovat web a doplnit aktuální informace.

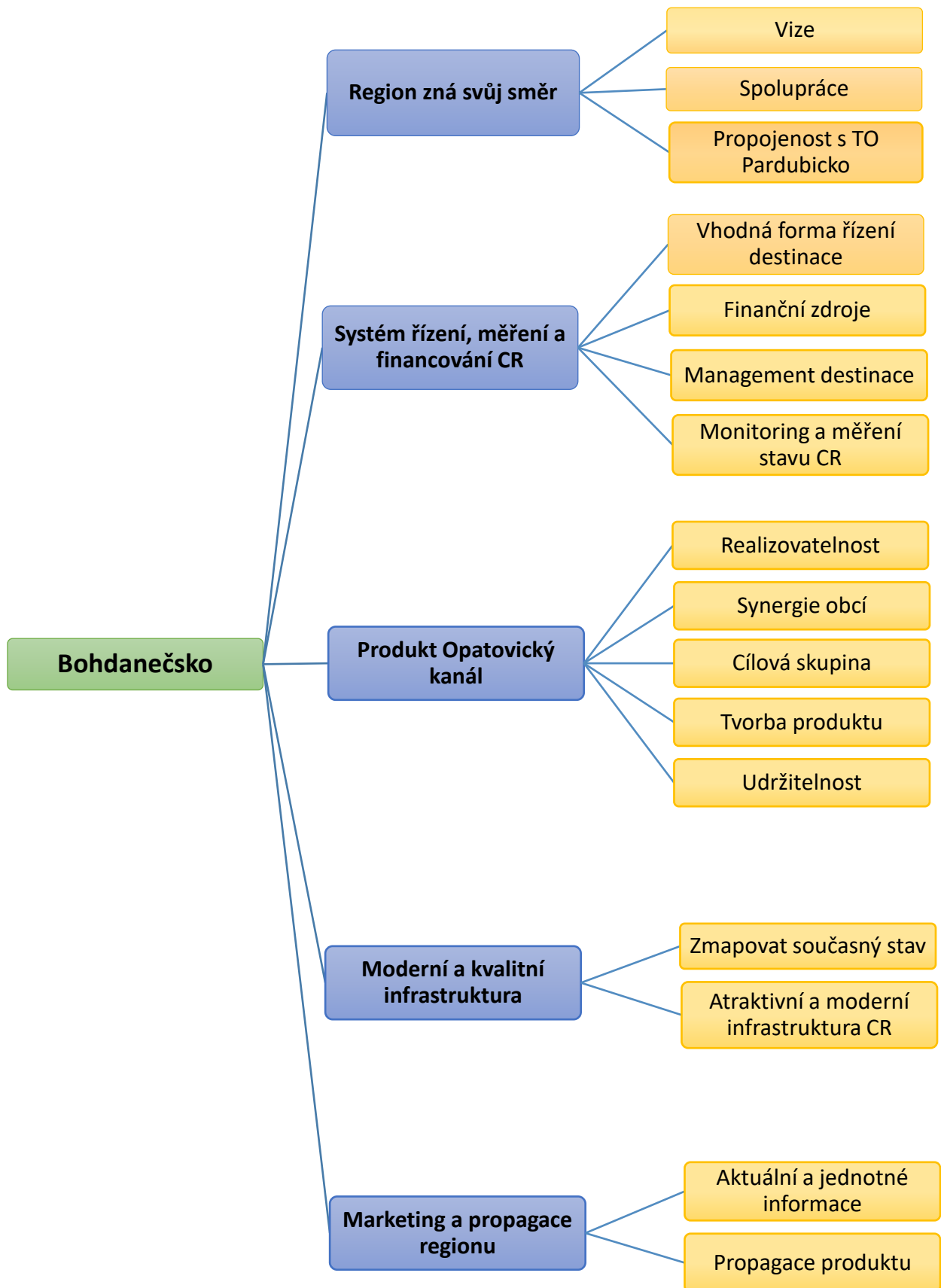
- Určení hlavního turistického webu
- Zanalyzování stavu informací o regionu napříč turistickými weby, spolupráce s TO Pardubicko
- Doplnění aktuálních informací a současné nabídky v regionu nejen na vybraný web, ale i na ostatní weby zabývající se oblastí, prokliky na spolupracující subjekty
- Určení hlavního propagovaného tématu (Bohdanečsko x Opatovický kanál x něco jiného)
- Zajištění odpovídajících a současných fotografií z regionu
- Určení odpovědnosti za aktuálnost informací a komunikaci za region směrem ven

Priorita 5.2: Propagace produktu cestovního ruchu

Po té, co bude produkt realizován a dostane se do fáze, že jej již bude možné cíleně nabízet návštěvníkům, bude potřeba zahájit druhou část marketingu, kdy dojde ke komunikaci již konkrétního produktu

- Zajištění aktuálních fotografií k propagaci produktu
- Vypracovat komunikační manuál, jak produkt komunikovat v rámci regionu i směrem ven, komunikovat jedním jazykem a vizuálním stylem
- Vytvoření propagačního materiálu produktu a zajištění distribuce tohoto materiálu
- Zanesení do katalogů Kudy z nudy, Pardubicko, Východní Čechy, Na kole i pěšky a další turistické weby a aplikace
- Přenesení informací na web turistické oblasti Bohdanečsko
- Synergie s partnery v komunikaci
- Stanovení strategie PR produktu cestovního ruchu

Obr. 10 Schéma strategických cílů a priorit

2.3 POSLOUPNOSTI ČINNOSTÍ V ROCE 2023

V době dopracování dokumentu nebyl region ještě připravený na vytvoření akčního plánu. Níže je uvedeno schéma posloupnosti činností, které povedou k vytvoření akčního plánu, k jehož vytvoření by měla dojít v roce 2023.

Obr. 11 Schéma posloupnosti činností

ZÁVĚR

Region Bohdanečsko je nenápadným, ale zároveň unikátním místem. Dochází zde k propojení mnoha témat – příroda, historie rodu Pernštejnů, technické památky a rybníkářství. To vše dává vzniknout jedinečnému kraji, na nějž jsou místní obyvatelé náležitě hrdí. V minulosti se oblastí z pohledu cestovního ruchu téměř nikdo nezabýval. Možná je to tím, že cestovní ruch je takovým skrytým společníkem regionu. Na základě jednání pracovních skupin se ukázalo, že panují obavy z přílišného turismu. Nabídka regionu však nenabádá k jednoduché zábavě a rychlé spotřebě. Ten, kdo na Bohdanečsko přijede, netouží pro obrovských zážitcích. Zde je to o poznávání, trpělivosti a objevování, a to nikdy nebude motivovat velkou masu lidí k návštěvě. To, že vznikla Koncepce rozvoje udržitelného rozvoje cestovního ruchu, ještě neznamená, že v regionu bude cestovní ruch jenom bujet. Naopak. Cílem dokumentu je zahájení spolupráce, rozšíření nabídky volnočasových aktivit jak pro místní obyvatele, tak i pro návštěvníky a zároveň rozprostřít obě skupiny do prostoru tak, aby nebyla navštěvována neustále ta stejná místa. Vše však záleží na budoucích krocích a hledání společné cesty.

Před regionem stojí obrovské množství práce. Jisté však je, že se mu to v následujících letech zúročí. Prohloubí se vztahy mezi spolupracujícími subjekty, dojde k rozšíření nabídky atraktivit a tím i ke zkvalitnění prostředí a života místních obyvatel. Zároveň by mělo dojít k podpoře místních podnikatelů, což opět povede ke zkvalitnění služeb v regionu.

Však i Vilém z Pernštejna by byl jistě potěšen, že se na jeho dílo, rybníční soustavu i Opatovický kanál nezapomnělo a že i po 500 letech jsou stále součástí krajiny i lidských životů.

PŘÍLOHY

Příloha č. 1 Dotazník pro návštěvníky regionu Bohdanečsko

